Mr.J.Rugienius
12230 Washburn St.,
Detroit,Mich. 48204
U.S.A.

LKA

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Le plus gros et le plus vieu journal Lithuanien au Canada.

The oldest and biggest Lithuanian newspaper in Canada.

Seniausias tautinės demokratinės minties savaitraštis Kanadoje.

NR. 47/971/PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO METAI, 1965, GRUODIS-DECEMBRE-DECEMBER 8. * INDEPENDENT LITHUANIA * LITHUANIE INDEPENDANTE * Postage paid at Lachine, P. Q.

CHARLES DE GAULLE laimėjes Prancūzijos prezidento rinkimus.

Neseniai praėjes 1965 metų VLIKo seimas. Kairėje Seimo prezidiumas /iš kairės/: V.Sidzikauskas, A. Vasaitis, dr. Šimaitis ir A.Budreckis. Dešinėje- Seimo nariai, iš kurių tarpo atpažįstame: K.Bielinį, J.Audėną, dr. J. Puziną, p. Tušį Br. Bieliuką, p. Šimkų dr. Kregždienę. Foto P. Ąžuolo.

PRAĖJUSI SAVAITĖ

Praėjusią savaitę ypač buvo gyva ir įvairi diplomatinė veikla.

RODEZIJA, kaip ir praėjusią savaitę, vyravo žinių ir komentarų tiekėjų pranešimuose. Rodezijos reikalai susikomplikavo. Daugiausia dėl elektros, kurią kaimyninė Zambija gauna iš stoties, pastatytos ant upės Zambesi, kuri yra siena tarp Rodezijos ir Zambijos. Kažkas nutraukė elektros siuntimą. Zambija paprašė Angliją atsiųsti dalinį kariuomenės, kuri užtikrintų jos saugumą. Anglija prašymą tesėjo. Bet paaštrėjo susidūrimas su Rodezija, kuri pagrąsino karu.

VIETNAMO klausimas tebesitęsia. Karas vyksta, bet JAV sutiktų kalbėtis dėl taikos, kuriai daromi žygiai, bet Vietkongas taikytis nesiskubina. Todėl karas tebevyksta. Kai Vietkongas veržiasi į pietų Vietnamą nėra kitos išeities, kaip gintis, ir JAV talkina Vietnamui gintis.

BOLŠEVIKAI susiranda padėjėjų, net įvairių tikybų kunigų tarpe. Viena tokių grupė Amerikoje reikalauja JAV kariuomenę atitraukti iš Indokinijos. Tie naivūs žmonės ir ne pagalvoja pareikalauti, kad Vietkongas atitrauktų savo kariuomenę iš Pietų Vietnamo ir tada Vietkongo kariams nereikėtų mirti prie Pietų Vietnamo sostinės - Saigono. Bet agresorius geriau guldo galvas prie Saigono, bet neatsitraukia prie Hanojaus, kur jų niekas nekliudytų.

ANGLIJOS užs.reik.min. Stewant buvo nuvykęs į Maskvą ir įkalbinėjo Gromyko daryti žygių, kad kariaujančios šalys sutiktų baigti karą susitarimu. Maskva atmetė šį pasiūlymą. Tat ir toliau lieka tiktai karas kuris užsibaigs kuriai nors pusei išsisėmus savo jėgas. Apgailėtinas faktas, bet taip yra.

PAKISTANO užs.reik.min. Z. Bhutto lankėsi pas SSSR min. A.Kosyginą ir su juo aptarė bėgamuosius reikalus. Kosyginas sutikęs būti tarpininku Pakistano - Indijos derybose neutralioje Taškento zonoje.

LENKIJOJE ypatingas atvejis. Amerikos prezidentas John sonas ambasadorium į Lenkiją paskyrė Gronouskį, kurio seneliai yra atvykę į JAV iš Lenkijos. Kai naujas JAV ambasadorius atvyko į Varšuvą, minia žmonių užplūdo Varšuvos geležinkelio stotį ir sukėlė Gronouskio garbei ovacijas. " Mūsų širdys yra Tamstos pusėje ", šaukė lenkai.

POPIEŽIUS PAULIUS VI baigiant Vatikano suvažiavimą aplankė spaudą. Šalėje, kur buvo keli šimtai laikraštininkų, Popiežius pasakė žurnalistams padėkos kalbą, kad jie išgarsino Vatikano suvažiavimą, kurį pradėjo Popiežius Jonas XXIII, nes reikėjo bažnyčiai atsinaujinti.

KINIJA su SSSR tęsia nesusipratimus toliau. Šį kartą Kinijos komunistams aštriai atsakė Pravda, kaltindama kinus komunistinių jegų skaldymu ir tuo padėdami Vietkongui pralaimėti.

ANGLIJA, klausiant Stewart dėl Lenkijos sienų su Vokietija, paryškino padėtį. Stewart žurnalistams atsakė, kad valstybių yra sutarta vokiečių vis są problemą spręsti drauge. Sutarta buvo, kad Vokietija turi būti apjungta. Taip sprendžiant reikalą, esą nebūsią sunkumų išspręsti ir Lenkijos vakarinių sienų klausimą.

STAIGMENA buvo kai Anglijos užs.reik.min. Stewartui nesusitarus su Maskvos valdovais buvo leista Anglijos pasiūlymus išdėstyti per Maskvos radio tinklą. Stewartas, kaip žinoma, pasiūlė SSSR ir Anglijai imtis iniciatyvos sušaukti Genevos konferenciją Indokinijos problemai spręsti - visų pirma baigti Vietnamo karą.

• Azijos vystymui bankas nutarta įsteigti Filipinų sostinėje Maniloje.

Winnipego lietuviai pasirode labai gražiai per Kanados televizijos tinklą, matyti visoje Kanadoje. Čia matome jaunimo grupės šokėjus ir už jų kolonijos chorą. Platesnis vinipegiečių pasirodymo aprašymas įdėtas 7-tame šio NL nr. puslapy.

KAS NAUJA KANADOJE

KANADOS KONFEDERACIJOS PAGERBIMO TIKSLUI

Kvebeko provincija suprojektavo 77 projektus, kurių realizavimas kaštuos 27,654,000 dol. Tai yra duoklė kultūros, meno ir sporto reikalams. Didžiausis iš tų projektų - La-Salleje įrengti iliuminuotą fontaną. Išlaidas apmokės provinciją ir 100-mečiui ruošti komitetas.

JAPONŲ FABRIKAI KANADOJE

Automobilių firma "Nissan" paskelbė statysianti Kanadoje automobilių statymo fabriką. Kitas fabrikas Nova Scotia baigiama statyti; jis montuos "Tojota" ir "Isusu" automobilius.

IEŠKO LEGENDARINIŲ TURTŲ

Nova Scotia saloje Oak tūlas amerikietis Dunfield jau ilgesnis laikas kai ieško prieš 200 metų užkastų legendarinių piratų turtų, kurių vertė esanti apie 50 mil. dol. Ieškojimui naudojama naujausios konstrukcijos kasinėjimų mašina. Tačiau darbas labai sunkus ir ligi šiol nieko dar neaptikta, o ieškotojo lėšos jau išsenka.

ŠIEMET ŠVENTĖS BUS ILGESNĖS

Šiemet valdininkai ir tarnautojai turės ilgesnes šventines atostogas. Bus švenčiama nuo gruodžio 23 iki 27 dienos ir Naujųjų Metų proga nuo gruodžio 31 iki sausio 3 dienos.

UŽSTATYS VIENOLIŲ SALĄ

Montrealy Sv. Lauryno saloje, vad. Nun's, nutarta pradėti statybą. Tam tikslui sudaryta architektų ir inžinierių komisija, kuri suplanuos salos užstatymą. Bus pastatyta 15-ka tūkstančių namų. Statyba kaštuos apie 300 milijonų dolerių.

KANADA PALEIS RAKETĄ,

kuria suinteresuotos trys valstybės: Kanada, Anglija ir Vokietija. Raketa skirta daryti fotografijas galimo karo atveju.

Raketa suprojektuota Canadair Co. ir bus labai savaiminga. Ją valdys iš žemės ir ji turės sprausminius įrengimus, kurių pagalba ją galima bus paleisti greičiau ir sulėtinti pagal pageidavimą - reikalą. Be to, ji taip padarytą kad galės saugiai nusileisti.

Raketos foto aparatūra nepaprastai sudėtinga ir nepaprastai jautri.

LIKVIDUOTA DIDELĖ VAGIŲ GAUJA

Kvebeko provincijos policijai pasisekė galų gale išaiškinti ir likviduoti didelę ir labai veiklią gaują mašinų vagių, kurie per savaitę pavogdavo apie 10 mašinų. Vagys, kurių gaują sudarė per 20 asmenų, vogdavo tiktai naujausius mašinų modelius. Turėjo dirbtuves, kuriose mašinas išmontuodavo ir jų dalis panaudodavo kitų mašinų remontui. Vagių biznis iškilęs iki 20 mil. dol. Montrealy pagauta 20 vagių, kitur dar 14.

KANADOJE LABAI PAKILO KASDIENINIO MAISTO KAINOS

Statistikos biuro žiniomis šį mėnesį labai pakilo kiaušinių, mėsos ir avalinės kainos, nepakilo pieno ir kt. kainos.

ATMETĖ SOVIETŲ REIKALAVIMĄ

Sovietai, norėdami pateisinti savo kriminalinius nusikaltimus, vykdant genocidą okupuotuose Baltijos kraštuose, reikalavo, kad Kanada jiems išduotų latvį H. Pontilį. Bet Kanada, žinodama kad tai yra genocidinis pasimpjimas, atsisakė išduoti.

• 700,000 vakarinio Berlyno gyventojų gauna teisę švenčių metu aplankyti gimines rytiniame Berlyne, už geležinės uždangos.

VISOKIAUSI LIETUVIŠKOJO GYVENIMO DUOMENYS

PASKIRTAS NAUJAS VYSKUPAS LIETUVOJE

Kauno arkivyskupijos valdytojas prel. Juozas Labukas /Matulaitis/ lapkr. 28 d. konsakruotas vyskupu. Naujasis vysk. gimęs 1894 m. Alytaus ap., buvo ištremtas iš Lietuvos 1946 m. grįžo 1955 m. Kažin, ar dabar jo vėl neištrems? Žinią pranešė Elta.

AUKSINĖS ŽASIES FILMO PREMJERA

Čikagoje turėjo pasisekimą Spalvinis ir lietuviškai įrašytas filmas buvo naujovė.

Pirmoji filmo gastrolė bus Clevelande. Filmo prašo ir kitos lietuvių kolonijos.

Filmas, pradėtas sukti, Montrealyje, kur faktinai jis ir yra gimęs, taip gi ir Montrealis tikisi filmą pamatyti. Aušros Vartų salė buvo pirmoji "studija", kur filmas, dail. R. Bukausko dekoracijomis, buvo filmuojamas.

KOMISIJA LIETUVOS RYTAMS TIRTI

Lietuvai priklausančių žemių rytuose teisėms apginti Vliko Valdyba balandžio 28 d. nutarimu paskyrė komisiją - "Lietuvos rytų žemėms apginti medžiagai rinkti komisija". Komisijos pirmininku paskyrė Stasį Lazdinį ir nariais dr. M.Gimbutienę, V.Kulbokienę, M.Šnapštį, dr. A. Budreckį, J.Cicėną ir K. Vaikutį. Šios komisijos uždavinys yra: sutelkti mokslo jėgas ir paruošti atatinkamas Lietuvos žemių rytuose studijas.

VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

po tūlų nesklandumų, dėl kurių garbės teismas turėjo pašalinti kelius netvarką keliančius asmenis, dabar paskelbti naujieji rinkimai, kurie bus gr. 12 dieną.

JAUNIMO METAMS VYKDYTI

Vokietijos Bendruomenės krašto valdyba sudarė specialų komitetą: pirm. kun. V. Damijonaitis /684 Hütte-nfeld,-Lamperhteim, Schloss Renhof/, vicp. F. Skerys ir skr. stud. V. Bartusevičius. Ir apylinkėse tam tikslui organizuojami padaliniai.

LIETUVOJE VĖL ATNAUJINTAS KOMUNISTINIS TERORAS

Anksčiau Lietuvos okupantai nužudė partizanus Česlovą Stašaitį ir Antaną Džiaugį, o dabar po 25 metų vėl atnaujintas teroras ir vėl pradėjo žudyti žmones. Okupacija be teroro ir aukų negali išsiversti. Žmones ji laiko nuolatinėje baimėje: niekas nežino, ką jam padarys okupantas kraugėringas ruskis.

Dabar sušaudyti Klemensas Dagys, 50 m., Steponas Lašas 52 m., Stasys Varnas 51 m. ir Petras Strumskys 50 metų. Žmonės ramiai sau dirbo, bet vieną naktį pasiėmė ir sušaudė nedavė teisės net paduoti pasigailėjimo prašymo. E.

• Enciklopedijos leidėją Juozą Kapočių ištiko nelaimė: spausdinant, į mašiną pateko ranka, kuri labai sužalota.

Spaudos Baliaus!!! 1965 metų vasario 19 dieną užgavėnių šeštadienį. **Montrealyje rinksime baliaus Karalaitę!**

"Priimkite Baltijos valstybes į Jungtines Tautas!" šaukė lietuviai akademikai skautai lapkričio 13 d. Jungtinių Tautų Saugumo posėdyje. Štai tie jaunuoliai išdrįsę tarptautiniame forume ginti Lietuvos reikalus. Iš kairės: Vogintas Kubilius, Aušra Kubiliūtė, Živilė Paliuliutė, Rūta Domarkaitė, Vacys Garbonkus, Jurgis Šenbergas, Giedrė Galinytė ir Janina Tallat-Kelpšaitė. Nuotraukoje trūksta Broniaus Andriukaičio ir Virginijos Bobinaitės, kurie kartu su šia grupe manifestavo Saugumo Tarybos posėdyje.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA".

Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams:		Yearly Subscription Rates:	
Kanadoje	$ 5.00	Canada	$ 5.00
Amerika ir P. Amerika	$ 5.50	America & S. America	$ 5.50
Visur kitur	$ 6.00	Other Countries	$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

VLIKo Seimo nutarimai

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas New Yorke 1965 metu lapkričio 27-28 d. apsvarstęs pranešimuose paliestus su Lietuvos leisvės kova susijusius reiškinius ir klausimus, pareiškia:

1. Lietuvos laisvės kovos tikslas- visiškas Lietuvos valstybės politinės nepriklausomybės atstatymas.

2. Visiška politinė Lietuvos nepriklausomybė bus pasiekta, visoje Lietuvai priklausančioje teritorijoje atstačius Lietuvos respublikos suvereninių teisių vykdymą, sudarantį sąlygas laisvai demokratiškai reikštis tautos valiai Lietuvos valstybėje ir pagrindą Lietuvos valstybei lygiateisiškai santykiauti su visomis kitomis nepriklausomomis valstybėmis.

3. Lietuvos laisvės kovoj nėra vietos pripažinimui nei Lietuvai smurtu primesto sovietinės Rusijos suverenumo, nei prievarta įgyvendintos santvarkos bei administracijos teisėtumo. Todėl jos pasielgimas, reiškiąs svetimo suverenumo bei primestos santvarkos ir administracijos teisėtumo pripažinimą, nėra suderinamas su ištikimybe Lietuvos laisvės kovos tikslui.

4. Lietuvos inkorporacijos tarptautinis nepripažinimas yra svarbi Lietuvos nimas yra svarbi Lietuvos laisvės kovos atrama.

5. Lietuvos laisvės kova yra visų pirma politinė kova, siekianti, kad tarptautinis Lietuvos Respublikos statusas nebūtu pažeistas, ir kad būtu suintensyvintas ir sustiprintas laisvojo pasaulio valstybių spaudimas į Sovietų Sąjungą-tiesiogiai ir per tarptautines institucijas, - verčiant ją vykdyti savo karo meto ir pokario politinius ir teisinius įsipareigojimus, taip pat ir tokius įsipareigojimus nepriklausomai Lietuvos Respublikai, ir atitraukti iš Lietuvos žemių savo karines pajėgas, administracijos ir komunistu partijos aparatus.

Peržvelgęs iš lietuviu visuomenės kilusius iniciatyvos pasireiškimus, seimas:

1. Džiaugiasi lietuviu jaunimo įnašu Lietuvos laisvinimui ir jo atliktais žygiais.

2. Teigiamai vertina Kongresinės Akcijos Komiteto veiklą JAV kongrese.

3. Sveikina Lietuviu Enciklopedijos užsimojimą išleisti lituanistine enciklopediją anglu kalba ir skatina lietuviu visuomene jį remti.

4. Brangindamas kiekvieną Lietuvos laisvinimui talkinti skiriamą jėgą, mato gyva reikalą, kad ir šalia Vliko kylanti tokia iniciatyva būtu suderinta su bendrąja Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto politika.

Seimas skatina Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą sudarančiu politiniu grupiu ir kovos organizaciju vadovybes ateiti į pagalbą Tautos Fondui, taikinančiam lėšas Lietuvos laisvinimui, ir, bendromis pastangomis su JAV Lietuviu Bendruomene bei jos padaliniais kur yra lietuviu organizuoti nuolatiniu aukotoju Tautos Fondui būrelius.

Seimas reiškia nuoširdžią padėką už glaudu bendradarbiavimą su Vliko vadovybe Lietuvos Diplomatinei Tarnybai, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir jos kraštu valdyboms, o Amerikos Lietuviu Tarybai už bendradarbiavimą ir lėšu telkimą.

Seimas, aukštai vertindamas atliktus darbus, reiškia padėką Vliko Tarybai, Vliko Valdybai bei jos bendradarbiams, Tautos Fondo Valdybai, jos talkininkams ir Tautos Fondo atstovybei Kanadoje.

Už visuomenės informavimą Seimas dėkoja spaudai ir radio, o visuomenei už kovos rėmimą ir aukas.

VLIKO SEIMO POSĖDŽIAI

Lapkričio 27-28 d. garsiame New Yorko viešbuty posėdžiavo Vliko seimas. Vliko seimą sudaro Lietuvos Nepriklausomybės metais veikusių politinių ir karo meto kovos organizacijų atstovai, po tris nuo kiekvienos grupės. Tokių grupių atsirado 15. Seimo posėdžiai buvo vieši ir atvykusiems svečiams buvo leista laisvai pasisakyt. Svečių atsilankė keletas dešimčių net iš tolimesnių vietų. Tai rodo, kad Vliko veikla lietuvių išeivijos visuomenė yra susidomėjusi.

VLIKo seimo posėdžius atidarė V-bos pirm. V. Sidzikauskas. Jis prisiminė šiais metais mirusius žymius VLIKo veikėjus: pirmąjį Vliko pirmininką ir Vliko organizatorių bei nuolatinį jo narį prof. inž. Stepą Kairį ir buvusį Vliko sekretorių žurnalistą H. Blazą, valstiečių žaliojo internacionalo narį ir jo žurnalo redaktorių ir visus kitus žuvusius dėl Lietuvos laisvės ir atsistojimu su dideliu susikaupimu visų Vliko seimo atstovų bei svečių jie buvo pagerbti. Toliau V. Sidzikauskas pastebėjo, kad gyvenimas vietoje nestovi, su juo kartu žygiuoja ir laisvės šalyse gyvenantieji lietuviai. Šios lietuvių išeivijos buvo tinkamai paminėta ir tarp kitų pagarsinta jau 25 metus užtrukusi Lietuvos okupacija. Bet ji nėra amžina. Visos lietuvių tautos pastangomis tiek Lietuvoje, tiek užsieniuose gyvenančios, tasai primestas Lietuvai jungas subyrės. Reikia kantrybės ir ryžto to siekti.

Išrinkus VLIKo Seimo prezidiumo pirmininku dr. Šimaitį, vicep. Vasaitį ir sekr. V. Budrecką, pradėta svarstyti dienotvarkėje numatyti pranešimai.

VLIKo apyskaitinį pranešimą padarė gen. sekr. J. Audėnas.

VLIKo valdybos pirmininko pavaduotojas dr. B. Nemickas pranešė kaip telkiamos lėšos Lietuvos laisvinimui. Jos susideda tik iš savų tautiečių gautų aukų. Tam tikslui yra organizuotas Tautos Fondas, kuris turi savo valdybą.

VLIKo lėšos kuklios. Jos svyruoja per metus tarp 2o - 3o tūkstančių dolerių. VLIKo darbas-garbės darbas. Lėšos skiriamos tik būtiniems reikalams.

V. Sidzikauskas padarė pranešimą apie tarptautinę padėtį ir laisvinimo reikalus. Apie jį plačiau kitą kartą.

Prof. Puzinas pranešė apie lietuvių išeivijos atsiradimą, jos nuveiktus iki šiol darbus. Juos gerai įvertino. Nors lietuvių išeivijos dalis tarp svetimųjų ištirpsta, bet likusieji tiek senos, tiek jaunesnės kartos veikia vien tik savo tarpe, bet nepamiršta ir Lietuvos. Tarp lietuvių išeivijos ir Lietuvos gyventojų eina gyvas santykiavimas ir tai suprantama-lietuvių tauta išblaškyta po įvairius kontinentus; giminės su giminėmis siekia susižinoti. Kaip iš seno, taip ir dabar lietuvių išeivija yra įsijungusi į Lietuvos laisvinimo darbą-tiek savo aukomis, tiek savo darbu. Kultūriškai ir dalinai politiškai dedamos pastangos visus apjungti ir sudaryti visiems bendrą lietuvybės centrą. Tuo tikslu ir suorganizuotos visur Lietuvių Bendruomenės, kurių atstovai sudaro Pasaulio Lietuvių Bendruomenę. Jau, be Lietuvoj buvusio 1935 m. pasaulio lietuvių atstovų suvažiavimo, pokario metais jau įvyko dvi pasaulio lietuvių konferencijos, pirmoji /Seimas/ įvyko JAV, kuri sudarė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės užuomazgą ir kitas toks suvažiavimas /Seimas/ įvyko Kanadoj, kur buvo išrinkta Pasaulio Lietuvių Bendruomenės centro valdyba.

Po šio pranešimo paskaitę dr. Čeginskas-Pavergtųjų ir laisvųjų lietuvių tarpusavio sąveika. Paskaita buvo akademinio lygio, daug jautrių, politine prasme, klausimų palietusi ir kitus jų aptarusi.

Ši paskaita sukėlė daug klausimų ir kartu ginčų. Apie tai bus plačiau pranešta kitą kartą.

VLIKo Seimą sveikino Lietuvos pasiuntinių Šefas Lozoraitis, JAV atstovaująs Nepriklausomą Lietuvą pasiuntinys Kajeckas, Lietuvos konsulai ir kt. Visų Lietuvos pasiuntinių ir konsulų sveikinimai buvo padaryti raštu. Žodžiu sveikino Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Centro valdybos vardu prof. Puzinas, ALTC vardu raštu jo pirmininkas L. Šimutis ir daugelis kitų tiek pavienių asmenų, tiek organizacijų.

VLIKo Seimas darbavosi dvi dienas, laiko bereikalingoms kalboms negaišdamas. Įvairiais klausimais priėmė įvairius nutarimus.

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO METAI IR KONGRESAS

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Metų ir Kongreso organizatoriai: Kongreso organizacinio komiteto pirmininkas A. Zaparackas /kairėje/ ir PLB Valdybos Jaunimo reikalams narys V. Kamantas /dešinėje/.

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas /PLJK/ šaukiamas 1966 birželio 3o-liepos 3 Chicagoje, JAV.

PLJK posėdžiai ir programos vyks: The Conrad Hilton Hotel, Chicago, Illinois, USA.

PLJK parodos vyks Lietuvių Jaunimo Centre: Lithuanian Youth Center 562o So. Claremont Ave. Chicago, Illinois 6o636, USA.

PLJK programą sudarys akademinė, kultūrinė, religinė, poltinė, pramoginė ir kitos dalys.

Akademinėje dalyje bus jaunimo posėdžiai ir paskaitos. Apžvalginėse paskaitose jaunoji karta žvelgs į jaunimo padėtį ir veiklą laisvame pasaulyje ir pavergtoje Lietuvoje. Toliau posėdžiuose bus diskutuojamas atskirų kraštų lietuvių jaunimo bendravimas, jaunosios ir vyresniosios kartos darbas Lietuvos laisvės kovoje, kaip derinti kūrybinį jaunosios kartos pasireiškimą dvilypėje /lietuvių ir kitataučių / aplinkoje ir tt. Taip pat numatyti kelių sekcijų posėdžiai, kaip literatūros, sporto, mokslo, anglų kalba kalbančiųjų ir tt. Baigiamosiose paskaitose jaunimas žvelgs į savo ateities uždavinius šeimose, mokyklose organizacijose, visuomenėje ir kitur.

Kultūrinėje dalyje vyks jaunųjų pasaulio lietuvių menininkų koncertas, literatūros ir poezijos vakaras. Jaunimo Centre bus suruoštos jaunosios kartos parodos: dailės, meno, spaudos, fotografijos, filatelijos, architektūros, mokslo ir pan.

Religinėje dalyje numatytos iškilmingos pamaldos katalikams, protestantams ir kt.

Politinėje dalyje bus Pasaulio Lietuvių Jaunimo Peticijos įteikimas Jungtinėm Tautoms, prašant Lietuvai nepriklausomybės.

Pramoginėje dalyje ruošiamas didelis balius-banketas, šokiai.

Sportinėje dalyje vyks geriausių lietuvių sportininkų rungtynės/krepšinio tinklinio, stalo teniso ir tt./

Kongreso gale visas jaunimas ir svečiai dalyvaus įspūdingoje III-je JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventėje.

Prieš Jaunimo Kongresą /birželio 25-3o/ Michigan valstybėje /Dainavos stovyklavietėj/ ruošiama jaunimo organizacijų stovykla.

Po Jaunimo Kongreso /liepos 4-1o/ iš kitų kraštų atvykusiam jaunimui ruošiama studijų stovykla kartu su kviestais JAV ir Kanados jaunimo atstovais. PLB inf.

JAUNIMO ORGANIZACIJŲ ŽODIS

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Komiteto ir lietuvių jaunimo organizacijų pirmininkų bei atstovų pasitarimas, įvykęs Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimo metu Clevelande 1965 lapkr. 27, susipažinęs su Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso atliktais darbais, nutarė aktyviai jungtis į Jaunimo Kongreso programos vykdymą šiais užsimojimais:

1. Kiekviena jaunimo ideologinė organizacija pasirūpina lėšomis atvykt bent vienam idėjos atstovui iš Pietų Amerikos, Europos ir kitų kraštų, kurių lietuviai finansiškai mažiau pajėgūs.

2. Prašo Ateitį, Metmenis, Mūsų Vytį, Skautų Aidą ir kitus jaunimo žurnalus skirti visą galimą dėmesį Jaunimo Metams ir Jaunimo Kongresui, ypatingai domintis kitų kraštų /už JAV ir Kanados ribų/ jaunimu.

3. Prašo Chicagos lietuvių jaunimo organizacijų padalinius padėti Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Komitetui vykdyti parengiamuosius Jaunimo Kongreso darbus ir teikti visą galimą paramą.

4. Pritaria bendrai lietuvių jaunimo stovyklai Dainavos stovyklavietėje Michigane ir padeda ją įvykdyti.

5. Džiaugiasi tuo pritarimu ir entuziazmu, kuris rodomas Jaunimo Metų ir Jaunimo Kongreso idėjai ir jos vykdymui.

6. Prašo visus lietuvius remti Jaunimo Metus ir Jaunimo Kongresą.

7. Sveikina Australijos Lietuvių Jaunimo Kongresą įvyksiantį 1966 sausio 3-8 Sydney mieste.

Mūsų jėgos, mūsų žinios Laisvai Lietuvai Tėvynei

Algis Zaparackas-PLJK Komiteto pirmininkas,
Zita Acalinaitė-PLJK Komiteto sekretorė,
Stasys Barzdukas-PLB v-bos vykdomasis vicep.,
Augustinas Idzelis-Stud. Ateitininkų S-gos CV pirm.
Rimas Jakubauskas - Korp. VYTIS CV pirm.,
Vytautas Kamantas-PLB V-bos vicepirm. jaunimui,
Vaclovas Kleiza-JAV LB CV narys jaunimui,
Audronė Kubiliūtė-Akademikių Skaučių Draugovės pirm.,
Viktoras Martišius-Australijos lietuvių jaunimo atstovas,
Dr. Stepas Matas-Filisterių Skautų S-gos CV pirm.
Genius Procuta-Santaros-Šviesos Federacijos atstovas,
Giedrė Rinkūnaitė-Kanados LB Krašto V-bos Jaunimo Sekcijos pirm.,
Antanas Saulaitis, SJ
Rimas Staniūnas- LST Korp. Neo-Lithuania Vyr. V-bos pirm.,
Vaidotas Šimaitis-Korp. Gintaras pirm.,
Kęstutis P. Žygas-Lietuvių Studentų S-gos JAV CV pirm.

Kanados LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

KLB SKYRIŲ SEKCIJŲ VEIKLOS PLANAI

šiems kadencijos metams.

KULTŪROS SKYRIUS

yra numatęs šiuos artimiausius veiklos uždavinius:

a/ rinkti medžiagą Kanados lietuvių istorijai, dalį tos medžiagos panaudojant numatytam Kanados šimtmečio leidiniui anglų kalba,

b/ pagaminti naujas magnetofonines juosteles 1966 m. Vasario 16 d. minėjimui, Motinos Dienos minėjimui ir Kariuomenės Šventei. Kartu nutarta, kad apylinkės už juostelės panaudojimą kiekvieną kartą atsiųstų Krašto Valdybai $1o.- tiesioginėms išlaidoms padengti.

c/ pagelbėti leidėjui platinti Kanadoje lietuvių enciklopediją anglų kalba,

d/ suorganizuoti dar šią žiemą platesnę jaunimo dailės parodą Toronte,

e/ išjudint Kanados liet. chorus dalyvaut Dainų šventėje.

JAUNIMO SEKCIJA

yra numačiusi šiuos artimiausios veiklos uždavinius:

a/ vykdyt Kanadoje PLB Valdybos paskelbtą Jaunimo Metų planą ir Jaunimo Metų komiteto Kanadai pavestus specialius uždavinius. Tuo tarpu vienas tokių uždavinių yra plakato paruošimas ir išsiuntinėjimas, kitas-automobilio ženkliukų platinimas,

b/ išjudinti ir apjungti Kanados liet. jaunimą lietuviškai veiklai. Tam tikslui numatoma-organizuot jaunimo pasikeitimus, organi jaunimo susirašinėjimą, leist neperiodinį biuletinį,

c/ pritarti ir pagelbėti Toronto liet. studentų sumanymui suorganizuoti liet. studentų sąjungos skyrius visur, kur tik kuriame nors Kanados universitete yra bent keli lietuviai studentai. Sausio 15 d. Toronte šaukti Kanados liet. studentų suvažiavimą Kanados Lietuvių Studentų Sąjungai įsteigti.

Į jaunimo sekcijos prašymą paskirti jaunimo atstovus apylinkėse tuo tarpu atsiliepė tik trys apylinkės. Prašome apylinkių valdybų tą reikalą galimai greičiau atlikti, nes apyl. jaunimo įgaliotinių nebuvimas trukdo visą jaunimo sekcijos veiklą.

ŠALPOS FONDAS

Pirmoje eilėje Fondas yra numatęs keletą būdų savo kasai papildyti. Yra taip pat nutarta kiekvienoje apylinkėje atgaivinti Šalpos Fondo įgaliotinio instituciją, išskyrus Torontą, kur tam darbui vykdyt yra net kelios šalpos organizacijos. Kasą papildžius, bus toliau svarstomi šelpinųjų reikalai.

ŠVIETIMO SKYRIUS

Primename, kad Krašto Valdybos iždininko S. Čepo namų adresas yra 215 Northcliffe Blvd. Toronto 1o, Ont. Čekius galima siųsti arba tuo arba Krašto Valdybos adresu.

A. Rinkūnas
Krašto Valdyb. pirm

L. Tamošauskas
Sekretorius

Studentai - Gyvenimas ir Veikla

LIETUVIŲ STUDENTIJOJ dar ir dabar tebeskamba senųjų, ypač žaismingųjų studentiškų papročių atgarsiai, nors tie papročiai bolševikinės valdžios oficialiai atmesti ir pasmerkti, kaip "buržuazinio nacionalizmo atgyvena".

Tebėra gyva humoristiško naujokų įvesdinimo tradicija, net su iš korporacijų perimta terminologija- /kaip fuksai, oberfuksai ir kt./

Komjaunimo Tiesa, lyg neapsisprendusi, ar tą reiškinį smerkti, ar su juo susitaikint, po satyros-humoro skraiste spalio 24 d. įsidėjo papasakojimą apie Vilniaus universiteto pirmakursių lituanistikos studentų įvesdinimo apeigas, supintas iš korporacinių ir net įvairių religinių apeigų pamėgdžiojimų.

Įvesdinimo apeigos atliekamos studentų kavinėje. Ant sienų išdėstyta dešimt įsakymų fuksams, tokių, kaip-neturėk kitų troškimų, kaip lituanistiką, gerbk savo krikšto tėvą /oberfuksus/, arba-mylėk bendrabučio komendantą, kaip pats save.

Naujokus prie iškilmių vietos atveda vaidilutėmis persirengusios vyresnės kolėgės, o žyniu persirengęs kolega priima priesaiką: "pasižadu savo būsima garbe, visomis lietuvių kalbos gramatikomis, chrestomatijomis ir žodynais penkerius metus būti ištikimas žilajai Alma Mater!

" Priesaigos " apeiga

"Priesaigos" apeiga baigiama lietuvių literatūros istorijos chrestomatijos pabūčiavimu. Visa iškilmė baigiama už Lenino mokslą bent ketveriopai senesniu, visai nemarksistišku studentų himnu- Gaudeamus. /E/.

Visus mūsų mielus bičiulius, draugus ir pažįstamus Kanadoje ir toli nuo mūsų gyvenančius Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga nuoširdžiausiai sveikiname ir visiems linkime sveikatos ir geriausios sėkmės gyvenime.
Vietoj individualinių sveikinimų laiškais lietuviškajai spaudai paremti skiriame 25 dolerius.

Elzbieta ir Jonas Kardeliai.

PEDAGOGINIS LITUANISTIKOS INSTITUTAS

veikiąs Chicagoje, pradeda leisti seriją "Lietuvių kalbos pratimų" mokyklai ir namams. Nors šie "Pratimai" pirmoj eilėj skiriami Instituto mokomiesiem reikalams /ypač neakyvaizdiniam kursui eiti/, bet jie taip suplanuoti, kad šia kalbos mokymo priemone galėtų pasinaudot ir kitų mokyklų mokytojai, o taip pat ir tėvai, kurių vaikams lietuviškoji mokykla sunkiai prieinama. Pirmasis "Lietuvių kalbos pratimų" sąsiuvinis jau spausdinamas. Šio sąsiuvinio dalykiniu priedu išleidžiama ir magneto foninė juosta su kalbos garsų tarimo ir kirčiavimo pavyzdžiais. "Lietuvių kalbos pratimai" suplanuoti leisti nedideliais sąsiuviniais. Kas šiomis praktinėmis kalbos mokymo priemonėmis domėtųsi, prašomi atsiliepti šiuo adresu: P. L. Institutas, 562o S. Claremint Ave., Chicago, Ill., 6o636.

Atsiliepimai laukiami tam, kad bent kiek galima būtų spėti, kiek tokių sąsiuvinių gamintina. "Pratimų" sąsiuvinio kaina nesieks daugiau 2 dol. Magnetofoninės juostos kaina tuo tarpu nežinoma, nes juosta darbo eigoje. Vk.

Canadian Vickers Ltd.

Machine Shop **pasiūlymai**

- Milling Machine Operators
- Turret Lathe Operators
- Radial Drill Operators
- Toolmakers
- Ingersoll Operators
- Planer Operators
- Lathe Operators
- Tool Designers
- Vertical and Horizontal
- Boring Mill Operators

Suinteresuotieji turi būti pilnai prityrę, sugebą naudotis brėžiniais ir mokėti patys nusistatyti mašinas.

NORMALUS DIRBANČIŲJŲ SOCIALINIS APRŪPINIMAS.

Kreipkitės asmeniškai Employment office

4970 Notre Dame East. Montreal, P. Q.

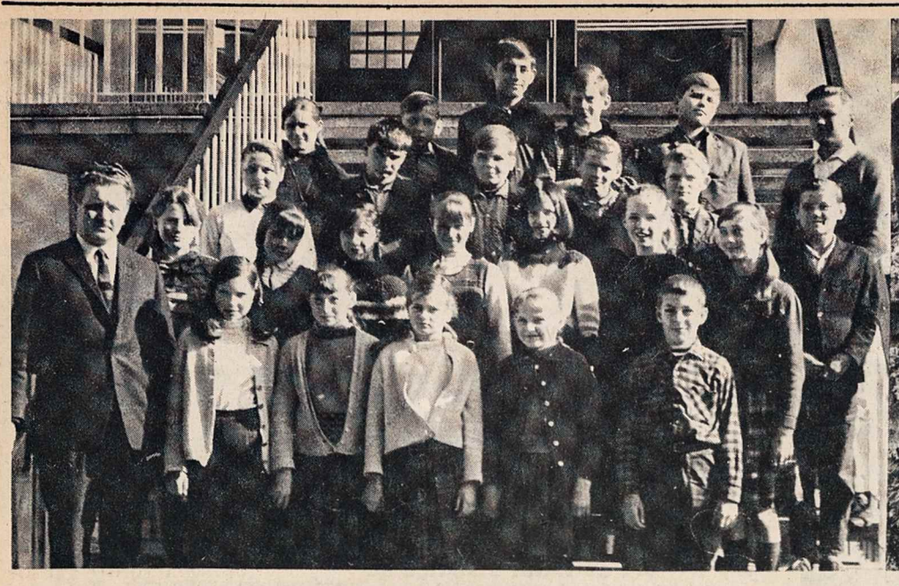

Vasario 16 gimnazijos antroji klasė su mokytoju Skeriu lanko lietuvių kapus Hüttenfeldo kapinėse, kur yra palaidoti trys lietuviai, St. Teišerskienė, Birutė Kleinaitytė ir adv. Juozas Bataitis. Čia matomas J. Bataičiui pastatytas ant jo kapo paminklas. Kapinėmis rūpinasi mok. Fr. Skerys.

Kraštotyrininkas F. Bugailiškis

Dar vienas kuklus kapas išaugo Vilniaus Rasų kapinėse priglausdamas mūsų žymaus kultūros ir spaudos darbuotojo, žymaus kraštotyrininko, mokslėivių šelpėjo Felikso Bugailiškio palaikus.

Feliksas Bugailiškis buvo gimęs 1883 m. gruodžio mėn. 3o d. Panevėžio aps. Šimonių valšč., Juodžiūnų km. Teisės mokslą baigė Rusijoje, bet ilgiausį savo gyvenimo laikotarpį praleido Šiauliuose ir Vilniuj dirbdamas apygardos teisme, kaip teismo pirmininko padėjėjo, pirmininko, advokato ir kt. pareigose.

Bendradarbiavo "Vilniaus Žiniose", "Lietuvos Žiniose", "Lietuvos Ūkininke", "Naujoje Gadynėje" ir kt. laikraščiuose. Jis buvo vienas "Kultūros" bendrovės ir to paties vardo žurnalo steigėjų ir pirmasis redaktorius.

1927 m. P. Bugailiškis su organizavo Šiaulių krašto tyros draugiją ir įsteigė "Aušros" muziejų, redagavo kraštotyros klausimams skirtus leidinius- "Šiaulių metraštis" ir žurnalą "Gimtasai kraštas".

"Kultūros" draugijos įsteigtame "Žiburėlis" neturtingiems mokslėiviams šelpti bendrabūtyj, ėjo reikalų vedėjo pareigas, skirdamas nemažas sumas asmeniškų lėšų paramai. /Tuo bendrabučiu naudotis teko ir šių eilučių autoriui/

Pirmaisiais rusų okupacijos metais komunistams areštavus apygardos teismo p-ką Baroną, kaip buv. vicepirmininkui, teko perimti jo pareigas. Bet komunistinei "vyriausybei" atleidus visus senuosius teisėjus ir paskyrus nemokšas teismo teisėjais, rimtas teisinis darbas teisme pasidarė nebeįmanomas. Taip pat, prie jo buvo priskirtas, kaip teisėjas, kompartijos atstovas, buvęs privatiniu gynėju J. Zivil činskis ir jo padėjėju paskirtas iš Rusijos atsiųstas "lietuvis" S. Zubkus, kuris nė vieno žodžio lietuviškai nemokėjo. F. Bugailiškis pasidarė "A. T." belaisvis, todėl prašėsi iš pareigų atleidžiamas. Buvo atleistas ir tolimesnį laiką aukojo moksliniam darbui "Aušros" kraštotyros muziejuje.

Tuo laiku teko dirbti Šiaulių apygardos teisme, todėl negaliu nepaminėti žodžių, pasakytų jam paliekant teismą ir atsisveikinant; -"Mūsų gražioji Lietuva, ne minutėmis, bet sekundėmis grimsta į komunistinę bedugnę, -Juozai, būk atsargus ir labai akylus, nepakliūk į raudonasias pinkles, kurios jau raizgomos tėvynę mylintiems tautiečiams".

F. Bugailiškis, nepriklausomos tėvynės laikais, dar būdamas "A T" civilinio skyriaus pirmininku, dažnai buvo lankomas tautiečių iš viso krašto. Savo po ilsio valandomis, dažniausiai jo mėgstamame darželyj, /Žemaitės g. Nr. 17/ duodavo teisinius patarimus visiems interesantams, neimdamas už tai jokio atlyginimo, todėl visų buvo gerbiamas.

Pokariniais metais dirbo respublikiniuose knygų rūmuose, parašė kelioliką knygelių ir paskelbė eilę straipsnių visuomeninėmis ir kultūrinėmis temomis.

Savo pasaulėžiūra buvo ir liko tikras demokratas. Feliksai, tebūna tau lengva pavergtos tėvynės žemelė.

J. Kručas.

ŽIMANO KERŠTAS PIRČIUPIO LIETUVIAMS

Vis plačiau pradedama nagrinėti sovietinio pavarovo Lietuvoje Hiršos Zimano piktadarybė Pirčiupio lietuviams, kurią iškėlė didysis New Yorko dienraštis "The New York Times".

Pasirodė, kad Zimanas buvo tas asmuo, kuris išprovokavo Pirčiupio žudynes. Mat, Pirčiupio kaimo žmonės visą laiką buvo lietuviai patriotai. Tip buvo Lenkijos okupacijos laikais, taip buvo ir rusę, taip ir vokiečių okupacijos laikais. Pirčiupiečiai visą laiką buvo už nepriklausomą Lietuvą. Ir niekas jų negalėjo nei palaužti, nei palenkti bet kuriai okupacijai. Tat Zimanas sumanė piktą kerštą: užsiundyti vokiečius ant šito kaimo. Jis savo tikslą atsiekė: per 100 žmonių buvo žvėriškai iššudyti.

Melbourno Lietuvių Dainos Sambūris su savo vadovais: dirigentas A. Čelna dešinėje ir administratorius L. Baltrūnas kairėje. Metinis Sambūrio koncertas įvyko lapkričio mėn. 7 d. 6 val. vak. naujai įsigytuose Lietuvių Namuose, 50 Errol St., Nth. Melbourne.

Rimtai ir nerimtai..

komentarai, pastabos ir pasikalbėjimai su jumis ir savim.....

*

Keli epizodai iš JAV Studentų sąjungos 15-to suvažiavimo Clevelende (1965 m. gruodžio mėn. 25-27 dienomis). Tų epizodų, žinoma, buvo įvairių, todėl teks juos dar ir vėliau prisiminti. Kodėl ne? Argi 1966 metai nėra paskelbti J a u n i m o m e t a i s?

*

Sheraton Cleveland viešbutis (didžiausias tam mieste!) duzgė kaip gero bitininko avilys. Trečias, ketvirtas ir penktas aukštai buvo užimti beveik vienų... lietuvių. Apie šešis šimtus jaunų lietuvių studentų matyti vienu metu ir vienoje vietoje yra toks pergyvenimas, kurio greitai užmirsti negalima. Suvažiavimas buvo tikrai gerai ir sumaniai vadovaujamas, aktyvus, geros nuotaikos. Taip ir norėjosi atsivesti jin tuos, kurie nuolat tvirtina, kad mūsų jaunimas niekuo nesidomi, nebekalba lietuviškai, negerbia tradicijų...

*

Kas be ko, net ir iš atsilankiusiųjų senesniųjų teko nugirsti tokių posakių: - Tik paklausykite, dainuoja... Matyt pasigėrė... Gėdos padarys svetimųjų tarpe... - Kalbėjusioji ponia, atrodo, neįsivaizduoja dainuojančių blaivių žmonių. Iš patyrimo, tikriausiai. Arba tiesiog pamiršo, kad jauni dainuoja ir neišgeria. Ir lietuviai.

*

Įdomus buvo ideologinių organizacijų pasitarimas. Įdomus, štai, kuo: jame vieni kitų nepešiojo, bet bandė rasti naujų veiklos būdų, bendrų darbų, aktyvesnio lietuvių pasireiškimo ir savųjų, ir svetimųjų tarpe. Taip, pavyzdžiui, vienas neolituanas man guodėsi, kad filisteriai niekaip negali suprasti k o d ė l jis lankąs ir santariečių susirinkimus... Pagalvojau: ar ne laikas butų mesti, be reikalo importuotą, korporacijų užsidarymą? Tegul lanko vieni kitus, tegul veikia s u kitais, nes tik pokalbyje su kitu žmogumi yra progos susiartinti, pažinti vienas kitą ir, svarbiausia, patirti, kad ir kitas n ė r a s v e t i m a s, nors ir kitaip galvoja. Didžioji dalis mūsų akademinio jaunimo, dėkui Dievui, taip jau galvoja ir todėl sugeba tokius suvažiavimus organizuoti ir juose dalyvauti.

*

Teko sutikti tokių, kurie raso. Poeziją. Lietuviškai. Ir visai gerą poeziją. Kurie pažįsta savo poeziją. Savo poetus nuo Donelaičio iki Bogutaitės. Reikia tik linkėti, kad kitais metais, 16-tam suvažiavime, literatūros vakare ir jūs, ir jie dalyvaus, skaitydami savo kūrybą. Ne tik linkėti, bet pageidauti, kad taip butų. Juk tai j ų suvažiavimas!

* * *

Mariui Katiliškiui, rašytojui, sulaukusiam 50-ties metų, SANTARA-ŠVIESA paskyrė 2.500 dol. kūrybinę stipendiją. Nežinau, kas sugalvojo tokį dalyką, bet lenkiu prieš jį galvą. Daugiau negu bet kokie konkursai ar premijos, tokio pobūdžio parama padės musų menininkams, kad ir trumpam laikui, išsivaduoti iš fabrikų ir sukurti ka nors, įprasminancio musų pasitraukimą iš tėvynės. Prakalbas, komitetus, rezoliucijas vistiek laikas nutrins, bet mano kūriniai išliks. Išliks ir kalbės, kad mes b u v o m g y v i savai žemei.

*

Klemikas Nagys

JONAS AVYŽIUS — ROMANAS

KAIMAS KRYŽKELĖJE

10 atkarpa.

A N T R A D A L I S

LIEPGIRIUOSE NAUJAS ŠEIMININKAS

IV

Buvo balta bemiegė birželio naktis. Paskui rytas. Ji brido su lauknešėliu papieviais. Vienmarškinis bernas smulkiu moterišku veidu pustė dalgį. „Padėk Dieve, Lukai!“ — daug žadančiai nusišypsojo ir praėjo, pabrinkusi nuo svetimo vaisiaus. Jis žiūrėjo įkandin, kaip prieš saulę apspangęs. Iš perpiauto piršto lašėjo ant žolės ugniniai kraujo lašai.

. . . — Taip, šito nereikėjo daryti. . . — pakartojo Morta. — Bet kuri merga nori likti su vaiku?

— Tai žmonės ne tuščiai kalba? Brolis Lukas. . .

— Ak, gana! Nutilk!

— Lapinas! — Birutė sudrebėjo, sugriežė dantimis. — Oi, kaip neapkenčiu to biaurybės!

— Nusiramink. Tu per kvaila viską suprasti. Lapinas tau gero nori, vaikeli. Pyksti, kad neišvedė Juodmargės. Kam? Juk ta karvė tau pačiai atiteks. Lapinas atiduoda ją po pasog. . .

— Man? Už ką? Kas jo prašo?!

— Vaikeli, suprask. . . Tu jam nesvetima. . .

Birutė staiga taip smarkiai pastūmė motiną, kad toji vos nepargriuvo, ir atatupsta atatupsta ėmė trauktis iš tvarto.

Tarpduryje susisuko vilkeliu, lyg patekusi į smarkų vėjo sūkurį, paskui atitrūko nuo nematomo saito ir tekina pasileido į daržinę. Užlėkė kopėčiomis kaip voveraitė pušies kamienu ant nampusės, užsiėmė barą nuo vidurio ir tol plušėjo, šokinėdama apie ritinamą šiaudų volą, kol devyni prakaitai išpylė, o širdis atlėgo, nualsinta įsiūčio šuoro. Privarė iki balkio, iš visų jėgų pastūmė — vieną galą, per vidurį, kitą galą, paskui įsibėgėjusi smogė pečiu, o kadangi volas buvo jau persisvėręs per šalinės kraštą, tai galop atitrūko ir šniokšdamas kaip upė per akmenis nusirito į tuščią daržinės tarpą. Birutė kartu. Į orą ūžtelėjo dulkių debesys, pienių pūkeliai, mėtinis pelynų kvapas.

Birutė išsikapstė iš šiaudų krūvos (bus vakarienei pašerti. . .), užrakino daržinės duris, apsiprausė sniegu ir, nugaudžiusi nuo drabužių šiaudgalius, išėjo į kaimą.

— Tai duktė, tai vaikas. Užsirakinėja nuo tikrų tėvų, kaip nuo kokių neprietelių, — prisivijo ją Mortos balsas.

— Žinoma, — nusišiepė pati sau. — Kas man gali uždrausti užrakinėti savo tėvo daržinę. . .

Kolūkio valdybos kieme nieko nesusitiko. Apsidžiaugė. Skaitykloje irgi nebuvo pašalinių žmonių. Tadas sėdėjo, apsikrovęs knygomis, ir kažką užsirašinėjo į storą sąsiuvinį. Veidas rimtas, antakiai mąsliai suraukti. Mokslininkas. . . Bet štai pamatė Birutę ir akimoju visi mokslai išdulkėjo. Pašoko, ištiesė abi rankas per stalą. Veidas raibuliavo, virpinamas nesuvaldomos šypsenos, kaip vėjo sujudintas ežero paviršius saulėtą vasaros dieną.

— Biručiuk! Iš kokio dangaus nukritai? Eik šen, padėsi mokytis. Vakar laukiau laukiau skaitykloje iki vėlumos — neatėjai. Toks tavo elgesys, mano žmonele, trukdo vyrui studijuoti žemės ūkio mokslus, — postringavo, sodindamas ją šalia savęs.

— Vakar nenorėdama apmoviau — karvė veršiavosi, — pasiaiškino Birutė.

— Gerai, kapituliuoju prieš veršį. — Tadas pakėlė rankas, paskui apkabino Birutę per pusiaują ir padėjo galvą jai ant peties.

Taip jiedu sėdėjo kurį laiką. Susiglaudę, kalbėdamiesi žvilgsniais, pirštų paspaudimais, šypsenomis. Tačiau Birutė jau atsipeikėjo, švelniai veržiasi iš Tado glėbio, stumia jį nuo savęs. Širdis dunda, kaip artėjantis traukinys. Bet ne nuo susitikimo svaigulio, ne iš laimės, o išgąsdinta minties, kurios vedina čia atbėgo. Užsimerkė, lyg šokdama į šaltą vandenį. Tuoj tuoj viską Tadui papasakos. Viens, du, trys! Ne, dar sekundę, dar antrą. Nors kol suskaičiuos iki šimto. . .

Tadas, nieko neįtardamas, žaidžia jos kasomis: surišo galus, užmetė sau ant sprando; traukiasi su visa kėde atbulas ir Birutę tempia.

— Į kilpą pakliuvai, vyruti. Baigta! — juokiasi. — Dabar jau niekur nepabėgsi.

Birutė išsigandusi žiūri jam į akis. Dideles, pilkas, kaip nuakėtas arimas. Prieš kelias dienas jiedu įsikalbėjo apie didvyriškumą. Prisiminė perskaitytas knygas. Korčiaginą, Melnikaitę, Meresjevą, Jaunosios Gvardijos didvyrius. Birutė gailėjosi per vėlai gimusi. Žinoma, ir mūsų laikais žmogus galįs tapti didvyriu — juk tokių tūkstančiai šalyje, — tačiau ne tas pat ar paaukoti gyvybę kovos lauke, ar nusipelnyti šlovę darbu. Tadas tikino, esą, žmogus, nesavanaudiškai atiduodąs visas jėgas žmonijai, tam tikra prasme netgi pranašesnis už tą, kuris, pagautas akimirkos nuotaikos, uždengė krūtine priešo kulkosvaidžio ambrazūrą, nes jo visas gyvenimas tartum nepaliaujamas mūšis, ir neištverminga, tvirta valia neapsikausčiusi asmenybė neišlaikys tokio mūšio iki galo. Taip tai taip, sutiko Birutė, bet aš galiu kiek noriu iš kailio nertis, neišsoksiu aukščiau už gero kolūkio blogą melžėją. . . Ne, tikras didvyriškumas ne gerai dirbti, o aukotis.

Dabar jai buvo gėda savo žodžių. Juk niekas nereikalauja nei gyvybės, nei garbės. Reikia tik vieno — pasakyti tiesą. Ir tai ne svetimam, o mylimam žmogui. Nesiryžta. . . Ji, toji pati, ne sykį svajojusi apie žygdarbį! Didvyrė. . .

— Ko taip žiūri? — Tadas pagaliau pastebėjo jos pasikeitimą.

— Ar tu tikras, kad aš. . . Rimšaitė? — paklausė pašnibždomis.

— Kas man darbo, kas tu per viena. — Tadas staiga nusikvatojo, čiupo ją į glėbį ir lūpomis užspaudė lūpas. Karštas bučinys apsvaigino, pritrenkė kaip trumpas elektros išlydis.

— Pasitrauk, Tadai. Paleisk. . .

— Tu Birutė buvai, esi ir būsi man tik Birutė, — kuždą jis glamonėdamas. Surištos kasos nusmuko jam ant pečių, tartum varine virve suveržė abudu. — Aš nieko daugiau nenoriu žinoti.

— Mano gyslose baltas kraujas. Ką tu žinai, gal aš atsigimusi į malūninin ką? — ne kalba, o kruviną širdies žaizdą drasko.

— Aš nieko nenoriu žinoti, — pakartojo jis, bet jau paleido ją, ima nuo sprando varinį kasų vainiką, atrišinėja mazgą. — Hitleris sprendė apie žmones pagal kraują, o mes reikalaujame iš žmogaus tik vieno — kad jis būtų žmogum.

— Aš nesu tokia, Taduk. — Jos akys bailiai pasislepia po stalu, sunerti pirštai trata, gniaužo delnu kelį. — Aš netikęs žmogus. Matyt, Lapinas manyje atsišaukia. . .

„Dabar jau galima pradėti apie Juodmargę. Kaip žinojo, kad paslėpė, kaip tylėjo, padėjo tėvams (tik ne Rimšai)

Nukelta 4 psl.

– O ar nebūtų patogiau su kopėčiomis!

A. DELTUVOS piešinys

Kas į Marsą, o kas į Venerą? /"Zeit im Bild"/

DAIL. M. DOBUŽINSKAS APIE ČIURLIONĮ

1908 m. rudenį prieš Čiurliono atvykimą Peterburgan, aš gavau iš Vilniaus žinią, kad ten atsirado menininkas, kuris spalvomis išreiškia muzikalines temas. Keistuolis, dekadentas ir kitokių epitetų išgirdau nuo žmonių, kuriem teko matyti Čiurlionio paveikslus.

Tas mane sudomino, tuo labiau, kad sužinojau, jog šis menininkas esąs kompozitorius ir kad jis, kaip žmonės kalbėjo, vaizdavo kokią tai fantastišką Lietuvą. (O kai Žmuidzinavičius man parašė apie Čiurlionio atvykimą Peterburgan, aš labai apsidžiaugiau. Be to Žmuidzinavičius pastebėjo, jog Čiurlionis yra labai kuklus žmogus, kas tikrai vėliau, jam Petersburgan atvykus, pasitvirtino.

Čiurlionis apsigyveno labai menkam kambary, kuriame ant popierio, prisegto prie sienos, baigė poetinę "Jūrų sonatą."

Čiurlionį supažindinau su tų laikų menininkais A. Benuo, Somovu, Lansere, Bakst ir S. Makovskiu. Čiurlionio paveikslai mums menininkams padarė didelį įspūdį. Pirma, jo paveiksluose reiškėsi originalumas ir nepaprastumas. Paveikslai nebuvo panašūs į kitų paveikslus ir jo kūryba mums rodėsi labai gili ir paslaptinga. Buvo aišku, jog Čiurlionio menas buvo turtingas lietuvių liaudies motyvais.

Bet jo fantazija, visa kas slėpėsi už jo muzikalinių "programų", mokėjimas dirstelėti į begalinę erdvę, į amžių praeitį, darė Čiurlionį dailininku nepaprastai plataus ir gilaus masto, toli nužengusio už siauro rato tautinio meno. Čiurlionio kūryboj mus džiugina jo nepaprastas nuoširdumas, gilus dvasinis turinys.

Jei kaikuriuos jo kūriniuos buvo technikinis trūkumas, mums tai nebuvo trūkumas. Priešingai, kaikurie jo kūriniai išpildyti lengva muziko ranka, nupiešti su vaikišku naivumu, be jokių "receptų," savo lengvumu, grakštumu nuostabiomis spalvų gamomis ir kompozicija mums atrodė it kokios tai nesuprantamos brangenybės.

Apie savo kūrinius jis nemėgdavęs kalbėti ir būdavo nepatenkintas kai prašydavo paaiškinti jo kūrinių turinį. Kartą į mano klausimą, kodėl paveiksle "Karalių pasaka" ant ąžuolo šakų nupiešti mažieji miestai, jisai atsakė: "O dėl to, kad man taip norėjosi."

Kaip šiandien matau jo veido išraišką; nepaprastai mėlynas akis, įtemptą žvilgsnį, mažus retus ūsiukus, padraikytus plaukus, kuriuos nuolatos glosto, malonią šypseną. Sveikindamasis žiūri į akis ir stipriai spaudžia ranką. Dažnai jis ką nors tyliai dainuodavo. Kai Čiurlionis apsipratę su mano šeima, jis dažnai ištisas valandas pas mus praleisdavo prie rojalio, kartais improvizuodavo.

Ateidavo groti net kai mūs namie nebūdavo. Dažnai grodavo kartu su mano žmona. Mėgdavo Bethoveno simfonijas. Grojo jisai ir savo simfoniją poemą "Jūrą." Mane stebino — visuomet tylus, kuklus, o prie rojalio tiek įsijausdavo, kad net rojalis pradėdavo judėti.

Peterburge Čiurlionis sukūrė savo "Rexą". Aš tai pabrėžiu, nes kaikurie Čiurlionio kūrybos tyrinėtojai tvirtina, jog šis jo kūrinys buvo nupieštas žymiai anksčiau. Teko matyti šį paveikslą nebaigtą. Mudu su Benua dar davėm Čiurlioniui kaikuriuos techniškus patarimus.

1908-1909 m. parodoj "Salon" pirmu kart buvo išstatyta Čiurlionio paveikslai ir ši paroda tapo jo triumfu. Kritikai jo paveikslus su mažom išimtim, įvertino teisingai. Benua apie Čiurlionį parašė gražų straipsnį.

Kiek prisimenu, Čiurlionis apleido Peterburgą anksti pavasarį. Kai jis rudenį grįžo Peterburgan, aš buvau Maskvoj Dailės teatre užimtas. Tuo metu jis porą kartų aplankė mano šeimą, o vėliau nesirodė.

Žiemos pradžioj, grįžęs į Peterburgą ir nesulaukęs Čiurlionio atsilankant pas mus, aš pats aplankiau jį. Radau jį sunkiai sergantį. Apie tai tuoj pat pranešiau jo žmonai į Vilnių ir jo draugui Č. Sasnauskui, kurs gyveno Peterburge.

Daugiau aš Čiurlionį nesutikau. Jį išvežė į Druskininkus, o vėliau į Varšuvą. (Tęv.)

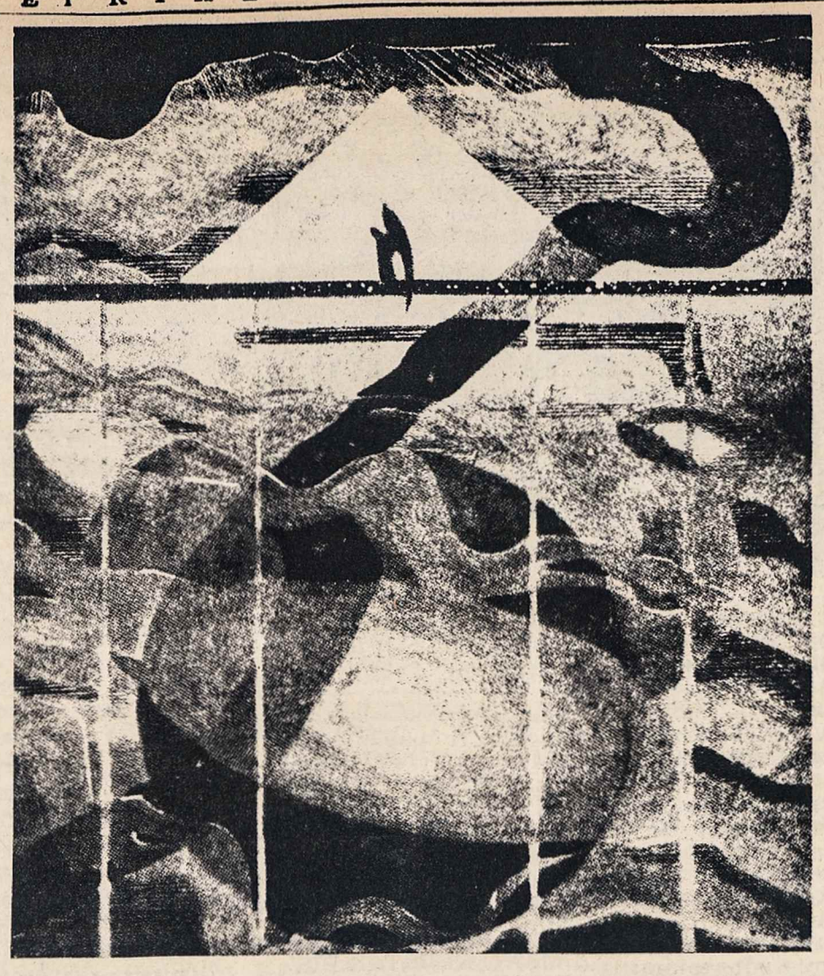

M. K. ČIURLIONIS ŽVAIGŽDŽIŲ SONATA

TREJOS DEVYNERIOS

VEDA DR. GUMBAS

SVORIS NE PROBLEMA..

Pirkėjas: Norėčiau knygą nusipirkti, tik nežinau kokią...
Pardavėjas: Išsirinki kokią nors lengvesnę...
Pirkėjas: Man vistiek... Aš gi su mašina...

PO LAIKO APSIŽIŪRĖJO

Kalbasi du bičiuliai:
- Kam tu mušei savo seserį?
- Prieš tris savaites ji mane pavadino orangutangu...
- Na ir kas iš to?
- Bet aš tiktai šiandien nuėjau į zoologijos sodą ir pamačiau, kaip orangutangas atrodo...

KEISTAS SUTAPIMAS

Teisme išklausius bylą:
- Už laikrodžio pavogimą jūs baudžiamas dvejais metais kalėjimu, - sako teisėjas kaltinamamjam.
- Aš tai iš anksto žinojau, - sako baudžiamasis.
- Iš kur tamsta žinojai?
- Laikrodžio sąskaitoje parašyta: Garantija dvejiem metam...

SŪNUS KALBASI SU TĖVU

- Tėte, nupirk man triūbą.
- Vaikeli, tu man tada ramybės neduosi...
- Ne, tėveli, aš tada pūsiu triūbą, kai tu miegosi...
Aš tau nekliudysiu...

POKALBIS APIE LIETUVOS KELIUS

Kalbasi du kolūkiečiai:
- Ale, tokie raityti keliai
- Broleli, kur jie nebus tokie raityti. Kiekvienas patekęs į tokį purvą negali nesiraityti...

NĖRA TO BLOGO, KAS NEIŠEITŲ Į GERA...

Vilniaus restorane kalbasi du draugai:
- O kad ji kas nukultintų! Vakar aš čia dvi valandas laukiau užsakytos degtinės. Neišlaikė nervai ir parėjau namo nesulaukęs...
- Tu buvai nepatenkintas, bet žmona greičiausia apsidžiaugė...
- Kur neapsidžiaus! Juk parnešiau jai visą algą...

SOVIETIŠKOJE SIUVYKLOJE

- Apsirikote? Ne tos medžiagos pasiuvote?
- Dovanokite...
- Bet kainos skirtumą man išmokate?
- Žinoma...
- Tai ir gerai, nes man reikia šiandien pinigų...

MASKVA IR ORDINAI

Ko,ko, o jau ordinų Maskvoje netrūksta. Tat vienas gražданinas ir susidomėjo:
- Sakyk, drauge, iš kur tie mūsų vadai tiek daug turi ordinų? Jie gi fronte, sakykime, kaip Nikita Chruščiovas, nėra buvę?
- Matai, Nikita tai jis dalino ordinus kitiems, ir sau pasiimti neužmiršo..

PRAKTIŠKUMAS NE PROŠALI

- Kodėl jūs elgetaujate? Juk jūs jaunas ir pajėgus dirbti?
- Mano nesveika koja...
- Bet jūsų rankos sveikos?
- O, man nesveika koja uždirba daugiau, negu abi svaikos rankos...

ATSIKIRTO

Pokalbis valgykloje.
- Jūs man davėte seną versieną...
- Kur gi jūs matėte seną versį?

APAČIOJE

Montrealio baletas, dalyvavęs Pasaulinės parodos tilto atidaryme, į 1967 metų Pasaulinės parodos salas.

POSVETIMU DAINGUMIS

PAKĖLIMAI Į AUKŠTESNIUS LAIPSNIUS.

USS Tarybos Pirmija, Sąjungos metinių-lapkričio dienos proga, šiuos vadovus pakėlė į aukštesnius laipsnius:

I Seserijoje-
a/Į paskautininkės laipsnį:
Stasę Damijonaitienę, Larisą Jankūnienę ir Valę Klikienę - Čikagoje, Aldoną Kavaliūną-Clelande, Danutę Marcinkevičietę, Violetą Matulevičiūtę-Worchesteryje, Ireną Vilgalienę-New Yorke.
b/Į skautininkės laipsnį: Mariją Gverzdienę, St. Catherines, Kanadoje, Ramintą Molienę-Worchesteryje, Ireną Šernaitę -Maikljohn-Toronte, Danutę Siemaškienę-New Yorke, Birutę Vindašienę-Chicagoje.
II Akad.Skaučių Sąjūdyje
a/Į paskautininkės laipsnį:
Audroną. Kubiliūtę-Chicagoje.
III Brolijoje-
a/Į paskautininko laipsnį:
kun. Alg.Kezį, SJ-Chicagoje, Balį Pošką-Toronte, Teodorą Rotcą ir Vaidotą Stankūną-Australijoje.
b/Į skautininko laipsnį: Antaną Saulaitį, SJ-Bostone, Edvardą Kazakevičių-Toronte, Petrą Bučą -Chicagoje.
c/Į vyr.skautininko laipsnį:
Leonardą Eimantą-Londone, Kanadoj, Edmundą Korzoną-Chicagoje.

ĮSIGYKIME SKAUTIŠKUS LEIDINIUS

Mūsų Sąjungos Jamboree Fondas paruošė ir išleido tikrai gražius-lietuviškus Kalėdų ir Naujų Metų sveikinimų atvirukus, įrašais. Dešimties atvirukų kaina-1 doleris. Gaunama pas s. Alekną Karaliūną, 3717 W 7o Place, Chicago, Ill. 6o629.

Mūsų puikusis albumas "Laužai liepsnoja vakaruos" per š.m. lapkričio ir gruodžio mėnesius parduodamas nupiginta kaina -tik po 5 dolerius. Tai tikrai galėtų būti puiki Kalėdinė dovana savo artimiesiems ar mūsų vienminčiams, esantiems užjūriuose. Gaunama pas s. Petrą Molį, 72 Topsfield Circle, Shrewsbury, Mass. ar pas minėtą s.A. Karaliūną bei lietuvių knygynuose ir pas platintojus. L. E-tas

KULTŪRINĖ KRONIKA

ČIKAGOJE BŪSIĄ STATOMI KULTŪROS RŪMAI

Jaunimo Centro vakarienėje T. Br. Markaitis, pasakęs kokiems tikslams trūksta patalpų /skaityklai, knygynui, sportui, Pedagoginiam Institutui klasių, lietuvių Archyvui, muzikologijos archyvui, operos repeticijoms ir jaunimui/, pareiškė, kad Tėvai Jėzuitai yra pasiryžę statyti naujas patalpas, kurios patenkintų suminėtus lietuvių reikalus.

DAILININKŲ PARODOJE

Čiurlionio galerijoje balsavimo būdu pirmoji premija už kūrybą atiteko A. Petrikoniui, antroji J. Mieliuliui, trečioji M. Mercedes, J. Pautieniui ir V. Vaičaičiui. Balsavimas sutapęs ir su dailininkų nuomone. Dailės parodą ruošė Lietuvių Dailininkų sąjunga, turinti per 3O narių.

LIET. KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS

valdybon korespondenciniu būdu išrinkti: pirm. T.A. Liuima SJ, vicep. Z. Ivinskis, ir L. Tulaba, sekr. kun Krasauskas, ižd. prel. Jatulis ir archivaru kun. J. Vaišnora, -visi dvejiems metams.

• Ausros Vartų parapija Buenos Aires minėjo 25 metų sukaktuves.

2O METŲ VEIKLOS SUKAKTUVĖS MINI ALICE STEPHENS

dainos ansamblis Čikagoje. Ansamblio vedėja A. Steponavičienė-Stephens atsidėjusi dirba su dainininkėmis ir dažnai koncertuoja. Ansamblis dalyvavo ir gedulo /Lietuvos okupacijos 25 m./ koncerte, kai Dainavos ansamblis buvo atsisakęs. Koncertas ir vakarienė įvyko gruodžio 5 d. Ansamblis savo egzistavimo laikais yra turėjęs per 6OO koncertų. Sambūrio vedėja yra veikli dirigentė, ir jai tenka diriguoti ir Dainų šventėse.

MARTYNO JANKAUS MONOGRAFIĄ

ruošia žurnalistas Pr. Alšėnas. Monografija žada būti plačios apimties.

POPIEŽIUS PAGERBĖ DANTĘ

Paulius VI susirinkusiems į Vatikano aikštę, kalbėjo apie didįjį rašytoją, sukūrusį "Dieviškąją komediją", Dantę Alighierį ir pasakė, kad pagerbdamas didįjį poetą, ant jo krikšto vietoje padėjęs auksinį kryžių. O į Dantės minėjimą Florencijoje paraginęs nuvykti per 5OO Vatikano suvažiavimo dalyvių.

KAIMAS KRYŽKELĖJE Atkelta iš 3 psl.

apgaudinėti kolūkį... Su namais tada, aišku, bus baigta. Bet gal tą mazgą seniai reikėjo perkirsti..."

— Netikras žmogus! Mano saulutė netikras žmogus! Tai maž tu iš alavo, kaip Anderseno kareivėliai, ar plastmasinė? Leisk, pasižiūrėsiu iš arčiau, kaip atrodo mano netikras žmogelis...— Tadas uždeda rankas Birutei ant pečių, juokiasi. Akys spinduliuoja neišsenkančia meile ir pasitikėjimu. Laimingas! Nė nenujaučia, kad ji laiko užantyje akmenį. Tuoj išsitrauks ir smogs į saulėtą veidą, o gal ir į pačią širdį. O tada?.. Kas žino, kas bus tada... Gal nieko, bet kol jis čia, toks laimingas, pasitikintis, ji negali prisipažinti tesanti tik alavinis kareivėlis.

Birutė puolė jam ant kaklo, prisiglaudė prie krūtinės. Gilus atodūsis išsiveržė pro pabalusias lūpas, ir tai buvo viskas, ką ji įstengė pasakyti.

Meškius išpuolė priešais, unkšdamas puldinėjo ratu, bučiavo rankas, pašokęs net lyžtelėjo veidą, už ką gavo lazda per kuprą, tačiau smūgis buvo daugiau draugiškas, negu piktas, tad ištikimas žvėrelis tik džiaugsmingai sulojo, persivertė kūliais ir nurūko į tvartą. Žinojo, gudruolis, kuo galima pradžiuginti savo gaspadorių...

Lapinas nusekė iš paskos. Magaryčios maloniai kaitino krūtinę, veidas švietė kaip velykų rytas. Ne tuščias grįžta. Turi šį tą už ančio savo Mortelei. Ir naujienų neblogų parneša. Ir išsiilgęs, tarsi ištisus metus nebūtų matęs.

Morta rankiojo nuo mėšlo burokų nuograužas ir mėtė į lovį. Buvo vienplaukė, aukštą krūtinę megztuku apsitempusi, segėjo ankštą, trumpą sijonuką; užtai atrodė jaunesnė, negu keturiasdešimt ketverių metų, lieknesnė, dailesnio liemens, kurio nesudarkė nei dažni gimdymai, nei sunkus darbas.

Lapinas priėjo prie moters ir iš užpakalio apkabino per klubus.

— Pasitrauk, stainini.— Morta šiurkščiai pastūmė jį.— Man ne tas rūpi.

— Meškiau, pasaugok! — Šuo klusniai išbėgo į kiemą ir atsitūpė prie tvoros. Lapinas siekė Mortos šlaunies,— suėmė pašėlusi nuotaika pažaisti,— bet moteris piktai atmušė ranką.— Kas pasidarė, Mortel? Nemanyk, nesu girtas. O kad mažumėlę ištraukiau, tai iš džiaugsmo. Laukiniai bruzda. Gerai, kad nepasiskubinom. Gal viskas pasiliks po senove.— Mortai nieko neatsakius, ištraukė iš vidaus kišenės kažką įsuktą į popierių ir išskleidė prieš akis naują šilkinę skarelę.— Čia tau parvežiau lauktuvių, moterėle. Matai, kokia gražybė! Balta, kaip mėnesiena, šnibžda. Ir gėlės baltos, įspaustos. Kai per velykas užsigobsi, visi Liepgiriai nušvis. Pyksti dar ant savo Motiejaus, ar jau nebepyksti?

Lapinas užmetė skarelę Mortai ant pečių. Ji priglaudė skruostą prie švelnaus, krautuve kvepiančio audinio ir sunkiai atsiduso.

— Mums reikia pasikalbėti, Motiejau.

— Pasikalbėsim, kaip nepasikalbėsim, Mortel.— Kietai apkabino moterį ir ūsų galiukais pakuteno pasmakrę. Toji iš pradžių lyg ir užpyko, norėjo ištrūkti, bet, greitai aprimusi, suglebo, pradėjo tyliai kikenti ir tol lošėsi, kol aukštielninka pakibo Motiejui ant rankų.— Einam ant kūtės kiaušinių paieškoti, moterėle, einam...

Ant tvarto po grebėstais kabojo keli krepšiai vištoms dėti. Palėpėje, nuo kiemo pusės, gulėjo šienu užverstas senas arpas.

Lapinas nubloškė kailinius už arpo ir, nekantriai šniokštuodamas pro pasišiaušusius ūsus, nuropojo po palėpe, kur jau tvarsėsi Morta.

Pas Rimšas dabar visų girtuoklių kelio galas. Lapinas, išsigandęs Toleikio, uždarė savo krautuvėlę. Bet prekyba vis tiek eina. Per Mortos rankas. Šį kartą Mortos nėra troboje. Lukas mielai pasiųstų Striboką velniop, bet nedrįsta, o svarbiausia, privengia žmonos. Tad kone verkdamas lenda po lova, ilgai knisasi tarp skudurų, kol suranda butelį, o Stribokas nekantriai lūkuriuoja priemenėje. Taigi kad... Su negirtais pusė bėdos. Bet va ateis apsipylę akis. Keikiasi, blevyzgoja. Tu jiems prie butelio duonos riekę padėk, druskos, svogūną. Kimba prie vyresniųjų mergaičių. Dieve mano, suaugusiam ausys linksta klausantis, o ką jau kalbėti apie vaikus! Bet Morta lyg to nesuprastų.

Lukas išėjo į kiemą. Meškius amtelėjo, prisiminęs savo pareigą, ir vėl susirietė patvory. Po tvarto pastoge gulėjo lentų rietuvė. Lukas čia visuomet ateidavo pasėdėti, kai būdavo labai susigraužęs.

Iš čia gerai matėsi malūnas ir šalia kniūbsanti lūšnelė apsamanojusiu šiaudų stogu, kurią surėmė Motiejaus senelis, kai dar neturėjo ūkio. Laikui bėgant Lapinai prasikūrė iš malūno, prisipirko žemės, išsistatė naujus trobesius, ir lūšnelė liko niekam nebereikalinga. Nebent vyrai, laukdami žiemą eilės malūne, susimesdavo palošti kortomis. O paskui čia susisuko lizdą Lukas su Morta. Geras Motiejus. Atidavė mylimą moterį, kampą galvai priglausti. Po pusmečio gimė svetimas vaikas. Tačiau Lukas ir iki šios dienos nepyksta už tai ant Motiejaus. Nugriebtą pieną pakišo... Bet ką padarysi? Jei ne Motiejus, ir tokio nebūtų kliuvę. O be Mortos Lukas neįsivaizdavo gyvenimo. Jis įsižiūrėjo ją dar pusmergiaujant, ir nuo to laiko kažkoks balsas nuolatos kuždėjo į ausį, gundė: „Ji turi būti tavo." Ir atiteko jam. Per stebuklą. O tą stebuklą padarė Motiejus... Bet laimės vienok neatnešė... ne... Buvo, tiesa, laimingas... kartą... Kažkur danguje griaudė vargonai, giedojo angelai. Ant altoriaus, apšviesto žvakėmis, stovėjo kančioje sustingęs Nukryžiuotasis. Kvepėjo degančiu vašku ir smilkalais. Kvepėjo rūtų vainikėlis ant kukliai palenktos Mortos galvos. Kunigas paklausė ją: „Ar myli savo vyrą?" „Taip!" — atsakė tvirtai, įsmeigusi susikaupusį žvilgsnį į Nukryžiuotąjį. Ji tada šventai tikėjo tuo, ką sakė, ir Lukas be galo buvo laimingas. Vienintelį kartą savo gyvenime.

Ašaros užtemdė akis. Užsidengė delnais veidą, tartum susigėdęs priešais tupinčio Meškiaus. O tas kaltai plakė į žemę uodegą, unkštė ir gailiai žvelgė į skriaudžiamą žmogų, kurį pats padėjo apgaudinėti.

Susimąstęs klausėsi Mortos, čiulpė tuščią pypkę, vis labiau niuro. Prisiminė karikatūrą ant Krūminio klėties sienos, piktas Birutės patyčias ir tyliai sudejavo.

— Susilaukiau... Mano kūno kraujas sukilo prieš mane. Tikra duktė. Ak Mortel! Nežinau, ką duočiau, kad iširtų Birutės vestuvės.

— Nereikia pavydėti vaikams laimės, Motiejau. Gana patys kaip kokie vagys gyvename.

— Kada gi pavydėjau savo vaikams, Mortel, kada? Gal Jurgino neleidžiu į mokslus ar Mirtai nepriduriu, gal Lukui, kai reikėjo, nepadėjau? Jeigu nebūtum norėjusi Birutės prie namų pasilikti, ir tą būtume tvirčiau pastatę ant kojų. Nieko negailiu jiems, nieko, nors... kas man už tai? — Užduso, prismaugtas nuoskaudos, nes šią valandėlę aiškiau, negu bet kada, pajuto likimo bausmę. Mat, nuo pat jaunumės mylėjo Mortą, o vis dėlto turėjo vesti nemylimą moterį, nes taip tėvai norėjo. Jeigu būtų žinojęs, kad ateis toks metas, kai turtas, užuot teikęs žmogui garbės, taps didžiausia jo paniekinimo priežastimi, būtų atsisakęs ūkio, įkalbėjęs

Nukelta į 6 psl.

Lietuvių Teatro Studijos Australijoje branduolys . Pirmoj eilėj iš kairės: J. Matulevičius, V. Ratkevičius, S. Kanienė, G. Matulevičienė, B. Rainys. Antroj eilėj: J. Gučius, A. Gutis, A. Petrikas, Z. Kučinskas, A. Trinka.

MELBCURNO LIETUVIAI

Melburno, Australijoje, lietuviai, remdami savąją lietuviškąją spaudą, išleido savaitraščio "Mūsų Pastogė" numerį, kuriame daug medžiagos sukaupta apie Melburno kolonijos lietuvius ir jų gyvenimą. Australijos lietuviai yra vieni iš veikliausių ir gana plačiai organizuoti, turi daugelį organizacijų.

Crganizuotumo prasme Australijos lietuviai užima pirmaujančią vietą, gal tiktai išskyrus JAV lietuvius, kurių veikla yra plačiausia ir šakočiausia.

Iš to melburniškio "Mūsų Pastogės" numerio, kurį redagavo A.Krausas, panaudojame kelius vaizdelius.

THE LIVING TESTAMENT OF FAITH AND COURAGE

Tokiu vardu kun. L. Jankus per Romuvos spaustuvę išleido liuksusinę Sibiro tremtinės parašytą maldaknygę, kuri dabar išverčiama į anglų kalbą T.K.A. Trimako ir R.Saley. Lygiagreta yra ir originalus lietuviškasis tekstas. Įžangoje Popiežiaus Pauliaus VI atvaizdas ir daugelio kardinolų-Europos, Azijos, Amerikos įrašai, su jų faksimilje. Puošmenos dailininko P. Osmolskio. 58 psl. Kaina $3.5C. Leidinys gaunamas Nepriklausomos Lietuvos redakcijoje: 7722 George Street, La Salle-Montreal, P.Q.

SCLISTAS STASYS BARAS

išskrido į Vokietiją, kur yra suplanuotos įdainuoti operų arijas su orkestru. Jo įdainavimams bus panaudotas Stuttgarto operos simfoninis orkestras, diriguojamas komp. Dariaus Lapinsko.

Plokštelės bus įdainuotos lietuvių kalba, kas yra labai svarbu.

Op. sol. St. Baro plokštelių išleidimui yra sudarytas komitetas, kuris iš anksto renka prenumeratą.

Plokštelės įdainuojamos Vokietijoje, nes jų išleidimas Vokietijoje tesudaro tiktai trečdalį to, kas atseitų leidžiant Amerikoje.

Draugo korespondentui paklausus, ar St.Baras nemano vykti gastrolių į Lietuvą, Baras atsakė, kad tai priklauso nuo kelių sąlygų, o svarbiausia- nuo politinių sąlygų.

ČIKAGOS LIETUVIŲ STYGINIS KVARTETAS,

kurį sudaro Povilas Matiukas /1-masis smuikas/, Alfonsas Paukštys /2-sis sm/, Vytautas Jančys /viola/ ir Petras Armonas /violončelė/, gruodžio 11 d. Jaunimo Centre išpildys M.K.Čiurlionio kvartetą, kurį stygininkai skiria dailininko-kompozitoriaus 90 metų gimimo sukaktuvėms paminėti.

• Sv. Juozapo lietuvių parapija Nanticoke Pa. mine jo 50 metų sukaktuves.

NAUJA CP.SCL.ALDONCS STEMPUŽIENĖS PLOKŠTELĖ

Tikrumoje, tai yra plokštelė daugiau kompozitoriaus Dariaus Lapinsko, nes tai yra jo muzikaliai paruoštos, lietuvių liaudies dainos ir jo įgrotos, jam diriguojant orkestrą. Šia prasme plokštelė ir yra įdomi.

Visa pirmoji plokštelės pusė yra D. Lapinsko kūrybos darbas. Liaudies dainos patiektos labai lietuviškoje dvasioje ir labai lietuviška muzikine forma, tačiau patiekimo būdas yra labai originalus ir nepaprastai savaimingas. Orkestro instrumentai panaudoti modernia forma, bet labai artima lietuvių liaudies instrumentams ir sutartinėms giesmėms.

Daugiausia instrumentai panaudoti mažomis grupėmis arba vienas instrumentas palydi melodiją ir tik tai momentais įstoja ansamblis arba instumentų grupė.

Ties šita plokštele teks dar plačiau sustoti, geriau ją įsiklausius. Bet jau iš anksto galima teigti, kad Dariaus Lapinsko kompozicinis įnašas šiuo yra padarytas labai originalus ir vertingas.

A.Stempužienės dainavimas? Jos balsas gražiai skamba. Bet jos žodžiai negirdimi. Gaila, kad dirigentas nepadirbėjo atidžiau su soliste ir neparyškino nei interpretacijos, nei aiškesnio tarimo.

NAUJA METROPOLITAIN CPERA

New Yorke Linkolno centre baigiami statyti naują Metropolitan operos rūmai kurie kaštuos apie 35 milijonus dolerių. Šių metų sezoną opera baigs dar senuosiuose rūmuose, kurie laikomi jau atgyvenusiais savo amžių ir netinkamais.

Naujieji rūmai bus didžiausi operos rūmai pasaulyje ir gražiausieji.

Dabartiniai Metropolitan operos rūmai turi 3,625 vietas /partery-1,185 vietos/, naujieji turės 3,800 vietų /partery-1,583 vietos/

Opera bus nepaprastai išpuošta. Įrengimai bus pačios moderniausios konstrukcijos. Scenos ir užkulisių įrengimai bus dideli ir taip sutvarkyti, kad iškart iškels per kelias sekundes didžiausias pastatymo scenas. Pirmais metais opera duos 2 milijonus deficito.

SLA JAUNIMAS BUENOS AIRĖS ATŠVENTĖ PAVASARIO ŠVENTĘ

Jos metu išrinkta Pavasario Karalaitė-G.Katunskaitė ir princesėmis J. Leišytė ir K.Masiulionytė, visos trys studentės.

Šventėje dalyvavo ir Mis Argentina-Nelida Juknaitė.

• 56-rių metų sukaktuves atšventė Berisso /Buenos Airės priemiesčio/ draugija "Nemunas".

• 400 metų sukako kai mirė Radvila Juodasis, evangelikų globėjas Lietuvoje.

• "Auksinė žąsis" filmas pirmą kartą demonstruotas Čikagoje gruodžio 4 ir 5 dienomis. Filmui buvo padaryta plati ir didelė reklama.

Melb. Soc. Globos Moterų D-jos Valdyba. Iš kairės: E. Šeikienė, A. Matukevičienė — pirm., V. Morkūnienė; stovi: E. Balčiūnienė ir J. Petrašiūnienė

VISUOMENININKĖ IR KULTŪRININKĖ

Nora Gugienė, ilgametė Susivienijmo Lietuvių Amerikoje iždininkė, toliau atsisakė kandidatuoti į tas pareigas. Jos vieton skelbiami jau kiti kandidatai.

Nora Gugienė nuoširdžiai dėkoja visiems, su kuo jai teko SLA organizacijoje bendradarbiauti.

DLK VYTAUTO KLUBO REIKALAI

Šėrininkų susirinkimas ir balsavimu į klubo sekančių metų valdybą yra išrinkti šie asmenys: pirm. J.Petrulis, vicep. A.Simijonas, sekr. G.Alinauskas, finan.sekr. K.Gudžiūnas, šėrų sekr. R.Bohemier ir pašalpinei D-jai L.Gudas.

Direktoriais: Ambrasas K., Kazlauskas Petras, Mozuraitis Jz. Petrauskas J. ir Skinkis J.

Kasininku susirinkimas aklamaciniu būdu buvo išrinkęs M.Gudą, kuris vėliau atsisakė /rezignavo/.

Gruodžio 19 d. 2 val. po pietų šaukiamas specialus šėrininkų susirinkimas kasininkui išrinkti.

Nuo gruodžio 1 d. J.Petrulis, būsimas pirmininkas nuo sekančių metų gegužės mėnesio, pradėjo eiti klubo reikalų vedėjo pareigas ir kiekvieną dieną bus randamas klubo patalpose, todėl visais reikalais prašome kreiptis. Tel. 522-2353

Klubo Valdyba.

Šv.Onos draugijos metinis susirinkimas ir valdybos rinkimas šį sekmadienį Šv.Kazimiero Parapijos svetainėje.

CANADA

Patikrinkite ar jūsų Pilietybė yra tinkamai registruota

YRA DAUGELIS ATVEJŲ, KANADOS PILIETYBĖS ĮRODYMAS YRA BŪTINAS JUMS. TAI YRA PERDAUG SVARBUS DALYKAS, JOG NE GALIMA Į TAI NEATKREIPTI YPATINGO DĖMESIO. PATIKRINKIT GERAI.

PAVYZDŽIUI, NUO SAUSIO 1 DIENOS, 1947 METAIS IŠTEKĖJUSI MOTERIS TUO PAČIU NEĮSIGYJA KANADOS PILIETYBĖS, KADA JOS VYRAS TAMPA PILIEČIU. NATURALIZUOTŲ KANADIEČIŲ VAIKAI /NEBENT JIE YRA GIMĘ KANADOJE/ NETAMPA KANADOS PILIEČIAIS, KOL JŲ TĖVAI AR GLOBĖJAI NEPAPRAŠO JIEMS PILIETYBĖS.

JŪS GALITE SUŽINOTI APIE KANADOS PILIETYBĖS GAVIMĄ PARAŠĘ Į ARTIMIAUSIĄ KANADOS PILIETYBĖS TEISMĄ. ARBA JEI JUMS PATOGIAU, SIŲSKITE SAVO PASITEIRAVIMUS Į:

THE REGISTRAR OF CANADIAN CITIZENSHIP,
DEPARTMENT OF CITIZENSHIP AND IMMIGRATION, OTTAWA, ONTARIO.

KANADOS PILIETYBĖS TEISMŲ YRA: MONCTON, N.B., MONTREAL, P.Q., OTTAWA, TORONTO, HAMILTON, ST.CATHARINES, KITCHENER, LONDON AND WINDSOR, ONTARIO, WINNIPEG, MANITOBA, EDMONTON AND CALGARY, ALTA, AND VANCOUVER, B.C.

PILIETYBĖS IR IMIGRACIJOS MINISTRAS.

Melburno, Australijoje, lietuvių apylinkės valdyba /iš kairės/: H.Malakūnas, pirm. A.E.Liubinas, A.Bikulčius, E.Šeikienė ir J. Alekna.

BALTIC WOODWORK CO.

DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVĖS KABITAI IR KITI ĮVAIRŪS MEDŽIO DIRBINIAI

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Street, LaSalle.
Montreal, P.Q Tel. DO 6-3884.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas $120.000
J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966 - 44 Ave. Rsmt.
Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėje.
Už indėlius mokame 8% dividendą.

JOE'S BUTCHERY & GROCER

J. LAURINAITIS
ALUS IR ĮVAIRIAUSI MAISTO PRODUKTAI.
ILGAMETIS PRITYRĘS SAVININKAS ŠVIEŽIŲ IR RŪKYTŲ DEŠRŲ GAMYBOJE.
VISKĄ PRISTATO Į NAMUS ARBA Į PARENGIMŲ VIETAS.
PRISTATYMAS GREITAS IR SĄŽININGAS Į VISAS MIESTO DALIS.
1918 FRONTENAC ST. Montreal. LA 4-0209.

Tel. 525-8971
Tony's Photo Studio
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS - MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
1920 Frontenac St. Montreal, P. Q. T. Laurinaitis

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd

SAV. G. DESROCHERS
Taisau ir dažau lengvas mašinas
7717 GEORGE LASALLE, QUE.
(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos" redakciją)
Tel.: garažo 366-0500
namų 366-4203

79 ir 81 St. Zotique St. E.
Tel. CR 7-0051. MONTREAL

A. NORKELIŪNAS

Commisioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.
6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)
Montreal 36, Que. Tel. RAymond 7-3120.

ME 7-6727
DE LUXE CLEANERS
Sav. P. RUTKAUSKAS
117 - 6 Avenue, Lachine, P.Q

BELLAZZI-LAMY, INC
DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai, Izoliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

SIUNTINIAI LIETUVON
per
Kaufman's Woollens & Textiles
4115 St. Lawrence Blvd. Montreal, P. Q. Tel. VI 2-5319.
Iš čia pasiųsite siuntinius savo artimiesiems
garantuotai skubiausiai ir
urmo kainomis
(30—40% žemiau rinkos kainų)
IMPORTUOJAME IŠ ANGLIJOS
geriausias angliškas vilnones medžiagas vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir suknelėms.
Turime didžiulį pasirinkimą viln., kašmiro ir šilk. skarelių
Ateikite ir įsitikinsite, kad čia perkant sutaupysite.
PRIIMAME UŽSAKYMUS
vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams.
Priimami užsakymai Made to Measure vyriškų kostiumų iš geriausių angliškų medžiagų. Kaina $50, kelnės $10.
SAVININKAS CH. KAUFMANAS
Lietuvos pilietis. Buvęs audinių fabriko Litex Kaune vedėjas. Laisvai kalba lietuviškai.

GEORGE LAVINSKAS
ALLSTATE INSURANCE
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.
268 - 2nd Ave., LaSalle. Tel: 366-5309.

Telefonas 768-6679
WINDSOR
DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
Valome visokius drabužius ir kitą Jūsų namų apyvoką.
Savininkai:
A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus.
1205 CHURCH Ave., Verdun, Montreal.

Melbourno lietuvių sekmadieninė mokykla su mokytojais ir globėjais /iš kairės sėdi/: kun. Pr. Vaseris mokyt. P. Baltutis, mokyklos vedėjas V. Čižauskas, vaikų darželio vedėja D. Baltutienė, tėvų k-to pirm. A. Liubinas ir narė E. Spokevičienė, T. J. Borevičius /viešėjęs tada Australijoje/, mok. G. Firinauskienė, mok. R. Vyšniauskas, mok. V. Lukaitis. Trūksta dar kelių mokytojų. Foto N. Butkūno.

B. VRUBLEVIČIUS.

3-se frontuose

Rusų—Italų—Vietnamo

Pabaiga.

Žuvo nuo kiniečių Jonas Rimkus ir nuo sužeidimų Juozas Karnuševičius. O 4 mano kovos draugai buvo apdovanoti kryžiais–"Croix de Guere avec Palme".

Laikas slinko gan greitai, ir sulaukėme 1950 m. liepos mėn. Mane vis negailestingai kankindavo maliarija. Negalėjau atsispirti, sublogau, vos apie loo svarų teliko.

MANO SUTARTIS BAIGĖSI,

liko tik du mėnesiai. Nors karininkai prašė ilgiau likti, siūlydami laipsnį ir t.t. Ne; atsisakiau kategoriškai ir nusprendžiau grįžti. Džiaugdamasis, kad galų gale turiu teisę jau iš trūkti. Rugpiūčio 13 dieną įsėdes į lėktuvą su civiliais Hanoi aerodrome iš skridau Europos link. Tuo met tegalėjau nusišypsoti ... Atskridau į Paryžių Orly aerodromą. Po 1 1/2 paros reikėjo vykti į Sidi Bel Bes /Afrika/ legiono centrą, kur yra gaunami atleidimo dokumentai bei atliekami visi formalumai. Praėjus dviem savaitėms, gavome civilinius rūbus /po 7-rių metų uniformų/. Kol atliekami oficialūs formalumai, reikia įrodyti tautybę ir pristatyti gimimo metrikus, o tai mums sudarė nemažai rūpesčių bei keblumų /nes iš Lietuvos nepavyko išgaut/. Todėl krikštijomės iš naujo arba krei piamės pas Lietuvos atstovus Londone, Paryžiuj ir kitur. Išėjau rugsėjo 7 d. Su manim daugiau buvo laimingųjų.. Išsipirkom laisvę 5 metais su ginklu rankoje, nustoję sveikatos ir pačių gražiausių jaunystės metų, bet... gyvi!

Pasilikau 3 metams Crano mieste, Alžyre, ir gavau valdišką tarnybą–arabų darbininkus prižiūrėti. Nusibodo nesimpatiški arabai, atsisakiau ir apsigyvenau Paryžiuj, prisijungdamas prie Lietuvių B-nės. 1961 rugpiūčio 18 atvykau į Kanados "karalystę"–Toronto miestą.

Čia tenka mielai prisidėti prie visuomeninės veiklos su optimizmu, ypač su choru, koncertuojant garsinti lietuvišką dainą po Kanadą ir Ameriką. Esu dėkingas Aukščiausiajam, jog leido dar man išlikti gyvų jų tarpe, būti laisvam, kur galiu džiaugtis ir bent kiek užmiršti praeities karo šešėlius...

Legionierių būklėje mums daug

PADĖJO SESĖS LIETUVAITĖS,

kurios, būdamos DP stovyklose Vokietijoje; mielai atsiliepdavo ir nuoširdžiai savo meiliais žodžiais, laiškais mus suvargusius karius legionierius, pralinksmindavo, tuo sustiprindamos mūsų nusmukusią moralę bei priduodamos stiprybės. Brangi dovana būdavo mums skaityti lietuviškus sesių laiškučius. Esame be galo dėkingi joms ir negalime to pamiršti. Įdomu būtų asmeniškai sutikus–padėkoti.

Čia rašau, manau, ir dau gumas buvusių kovos draugų lietuvių vardu, kurie tiek pat patyrė, kentėjo už svetimus interesus skaudaus likimo ir negailestingai rykšte plakami. Už ką?... Neturime kam pasiskųsti nei gailėtis už nuodėmes.

Kas liečia patį legioną, jis oficialiai jau nebeegzistuoja. Nuo 1962 metų tapo panaikintas prezidento gen. De Gaulle įsakymu. Jis buvo įkurtas prieš 134 m., t.y. 1831 m. karaliaus Liudvigo Pilypo /Louis-Philippe/.

Taip pasibaigė Prancūzų viešpatavimo era, kuomet Prancūzija prarado kolonijas. Ir Indokinijoje nuo Dien-Bien-Phu mūšio po 1952–3 m.m. Dar gi atgavo nepriklausomybes Madagaskaras, Maroko ir Alžyras... Todėl neberei kia daugiau samdyti kariuomenės, užtenka savosios.

Nors saugumo dėliai yra neoficialiai dar apie tūkstantis su puse legionierių laikomi Korsikos saloje /Napaleono gimtinėje/, nes De Gaulle mano, kad bus reikalingi narsūs vyrai "audros" metu... Minimi ekslegionieriai yra aprengti prancūziškomis kolonialinėmis uniformomis ir ramiai "atostogauja" prie jūros saloje.

Matome, Indokinijoj-Vietname neramu, kovos tebeeina. Žūsta amerikiečių kariai. Sunku fanatikus tvarkyti bei nugalėti, nes nebijo mirties. Europiečiui tai nesuprantama.

B. Vrublevičius

• Profesorius B. Meingailis lapkričio 20 dieną mirė Vienoje. Jis buvo gimęs 1906 m. Pamūšio dvare, ties Linkuva, Lietuvoje. Be ko kita, jis buvo "Ketrurių Vėjų" literatūrinio sambūrio dalyvis.

• Komp. Vl. Jakubėnas koncertavo vargonais su arfininke Marga Grasman Miller dviejose bažnyčiose Čikagoje. Jis ne tik tai lydėjo solistės arfą, bet ir pats grojo vargonais solo.

• Knygą apie tikėjimo persekiojimą Lietuvoje anglų kalba leidžia knygų leidykla Manyland. Knyga pavadinta "The War Against God in Lithuania".

• Britanijos lietuvių sąjunga ruošiasi išleisti Britanijos lietuvių metraštį.

VILNIAUS VYTAUTO DIDŽIOJO GIMNAZIJOS 50 METŲ SUKAKTIS

Šį rudenį rugsėjo mėn. sukako 50 metų nuo įsteigimo Vytauto Didžiojo Gimnazijos Vilniuje. V.D. Gimnazija buvo pirmoji gimnazija Lietuvoje ir visame pasaulyj, kur visi mokslo dalykai buvo dėstomi lietuvių kalba.

V.D.G. auklėtiniai kartu su Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga yra pasiryžę šios reikšmingos gimnazijos-auksinį jubiliejų tinkamai atžymėti. Tuo tikslu Čikagoj susirinkę V.D.G. buv. mokytojai, absolventai bei auklėtiniai, dalyvaujant Vilniaus K.L.S-gos C.V-bos įgaliotiems atstovams, nutarė suruošti plataus masto minėjimą 1966 m. gegužės mėn. 28-29 dienomis Čiakgoje, Jaunimo Centre. Tikimasi, kad turint 3-jų dienų savaitgalį, šioms iškilmėms į Čikagą suvažiuos buvę V.D.G. auklėtiniai ir iš tolimesnių vietovių.

Be to, susirinkusieji svarstė V.D.G. monografijos išleidimo reikalą, už ką visi sutartinai pasisakė.

Minėjimo rengimo Komisijos garbės pirmininkais pakviesti buvę V.D.G. mokytojai–prof. Adomas Varnas ir Marija Varnienė. Išrinkta minėjimo rengimo komisija pasiskirstė pareigomis: pirm. dr. E. Ringus, vicep. G. Sirutienė, sekr. J. Gaižutis ir nariai –Z. Dailidka, A. Dundulis, J. Grigaravičienė, J. Lekas, V. Simkus ir I. Valauskienė.

• Dan Kuraitis, išleidęs kelias knygas apie savo keliones per Lietuvą ir Lietuvos okupantui pridares nemažai dėl to rūpesčių, pardavė ilgai vestą automobilių pardavimo biznį ir pasitraukia į poilsį.

"TĖVIŠKĖS NAMAI"

kantatą, skirtą Dainų Šventei, kompozitorius Bronius Budriūnas jau užbaigė rašyti. Kanata parašyta poeto Bernardo Brazdžionio žodžiams. Paties kompozitoriaus demonstruojama kantata klausovams padariusi labai didelį įspūdį. Kanatata jau pasiųsta į Čikagą spausdinti.

"DAINOS" D-JOS P-KĖ

Butienė-Činikaitė buvo pagerbta 60 metų sukakties proga L. Pocienės namuose. Butienė-Činikaitė jau keletas metų gražiai vadovauja "Dainos" d-jai. "Dainos" d-ja šelpia senelius, ligonius, siųsdama siuntinius į Vokietiją, Punsko sritį ir kt.

Sveikinimo kalbą pasakė ir dovanas įteikė M. Jakubynienė.

Butienė-Činikaitė yra baigusi VD Un. Teisių fakultetą, ilgą laiką dirbo Kauno apygardos teisme. Linkime sveikatos ir laimės asmeniniame ir visuomeniniame gyvenime.

LIETUVOS KARIUOMENĖS MINĖJIMAS

Tauta, kuri sugeba suorganizuoti kariuomenę, niekad ilgai nevergauja kitiems. Tik tautos kariuomenė iškovoja laisvę ir nepriklausomybę.

Kol Lietuvos kariuomenė buvo stipri nuo pat 13 amžiaus–Lietuva buvo stipri. Taigi būsimoji Lietuvos nepriklausomybė bus atgauta per kovas, aukas ir kariaujančių narsumą.

Toronto lietuviai ir šiemet paminėjo Lietuvos kariuomenę, jos 47 m. atsikūrimo proga. Minėjimą ruošė LB apylinkė. Minėjimą pradėjo apyl.p-kas A. Kuolas.

Programa buvo sekanti: gen. konsulo J. Žmuidzino žodis, pulk. R. Liormano paskaita ir meninė dalis–solistai ir taut. šokiai.

Didžiausią įspūdį visiem paliko jaunoji poetė L. Svegždaitė, paskaitydama savo kūrybos pritaikintos dienai.

Jauni solistai R.R. Strimaitis /tenoras / ir A. Simanavičius / bosas / yra padarę didelę pažangą balsų lavinime.

Publikos buvo apie 3–4 šimtus. Minėjime gausu buvo ir jaunimo.

TORONTO

TAUPYK IR SKOLINKIS
TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
„PARAMA"
Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI
1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723
Už depozitus „Parama" moka 4½% vieton 4¼% ir už asmenines paskolas „Parama" ima 7% vieton 7½%.
Už paskolas ir — morgičius — 6½%.
Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.
Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $ 2,000.00.
„Paramos" nariais gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenantis Kanadoje.
Kasos valandos:
dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus sekmadienius;
šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val.,
o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min.
tiktai pirmadieniais ir penktadieniais.

NOTARAS
ANTANAS LIUDŽIUS, B.L
Bendrdarbis V.S. Mastis, L.L.D.
Namų, farmų ar bet kurio verslo pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas mortgičiai, sutartys, testamentai ir visi kiti teisiniai reikalai.
408 RONCESVALLES AV
TORONTO.
Margio vaistinės II aukšt.
Įst. tel. LE 7-1708;
Namų: CR. 9-6166.

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSET & SEGUIN
Barristers, Solicitors, Notary Public.
35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Ofice WA 4-9501
Res. BE 3-0978

FILATELITŲ ŽINIAI!
PERKU Nepriklausomos Lietuvos Pašto Ženklus-Vokus-Atvirutes-Abartus-pavienius, serijomis-dideliais bei mažais kiekiais. Kreiptis su pasiūlymais į W.E. Norkų, 2647 Eddington Street, Philadelphia, Pa. 19137, USA

A.E. McKEGUE, Q.C.
Barrister and Solicter
Advokatas ir Notaras
Telefonai: EM.4-1394
ir
EM.4-1395.
1008 Northern Ont. Bldg.
330 Bay Street.

HENRIKAS BLAZAS RAŠO

IŠ SAVO IR

PETRO KLIMO ODISĖJOS

Pabaiga.

Petras Klimas fiziškai palaužtas, tik ne dvasiniai. Jo protas šviesus ir analizuojąs, lyg stengtųsi pro supančią tikrovę įžvelgti kažką nematomą. Jo veide susikaupimas ir susimąstymas, ne dėl savęs, ir ne dėl mūsų, bet dėl kažko, ko žodžiais neišreikšti, kas sudaro mąstymo turinį.

Patylėjęs Petras Klimas vėl ramiai tęsia:

— Po Lenkijos nuvežė mane atgal į Vokietiją. Vežiojo po kalėjimus, kuriuose jau kartą buvau buvęs. Vėl stumdė į vakarus, į pietus, į šiaurę, kol, pagaliau, atsidūriau Rytprūsiuose ir susitikau su jumis Isrutyje. Jūs pirmi lietuviai, kuriuos sutikau po daugiau kaip devynis mėnesius trukusios odisėjos.

— Kokį tikslą turėjo vokiečiai jus tiek kankindami? — klausia vienas iš mūsų.

— Gal tikėjosi manim nusikratyti, — ramiai atsako Klimas. — Tokius vaizdus kaip su Daniūnu, amžiną jam atilsį, savo odisėjoje mačiau šimtus. Kartais galvodavau, kad ir mane liga, badas, lazda ar vokiečio kaustytas batas ant cementinių kalėjimo grindų pribaigs. Pasirodo, esu ištvermingas. Kai baisa aplink didėja, žmogus vis traukiesi giliau į save. Kai vokiečiai kalintojai siunta, matau juos lyg vergus, besiblaškančius jų pono sukurtoje tamsoje. Kai matau savo kalėjimo bendrų pastangas per draugų lavonus gelbėti savo nuosavą kailį, matau primityvaus žmogaus nepridengtą prigimtį, mąstymo nesuvaldytą, vienų refleksų ir žvėriško noro gyventi valdomą.

Žiūriu į Petrą Klimą ir žinau, kad kažkur apie jį, arba apie panašų į jį buvau skaitęs senuose raštuose. Kažkur filosofinėje literatūroje. Negaliu prisiminti kur.

Radau po daugelio metų, jau laisvėje, skaitydamas ištraukas iš Epictetus, mūsų eros pirmojo šimtmečio po Kristaus filosofo Stoiko. Jis rašė:

"Ir kaip įmanoma žmogui, kuris nieko neturi, kuris yra nuogas, be pastogės ir židinio, kuris yra paniekintas, neturi nei tarno nei miesto, gyventi nesijaudinant? Žiūrėk, Dievas pasiuntė tau tokį žmogų, kuris gyvu pavyzdžiu rodo, kad tai galima. — Žiūrėk į mane, — sako jis. — Esu be pastogės, be miesto, be turto, be tarno; miegu ant žemės; neturiu nieko, tik žemę ir dangų, ir vienintėlį menką apsiaustą. Tačiau, ar man ko trūksta? Ar nesu laisvas nuo skausmo ir baimės, ar nesu laisvas (savyje)? Kada bet kuris iš jūsų girdėjo mane besiskundžiantį, kad ko neturiu; ar sutinkantį daryti tai, ko turiu vengti? Ar buvau betkada padaręs skriaudą Dievui ar žmogui? Ar betkada esu kurį peikęs? Ar betkuris iš jūsų yra matęs mano veide skausmą? Ir kaip aš laikausi akyvaizdoje tų, kurių bijote ir prieš kuriuos drebate? Ar nesilaikau prieš juos, lyg jie būtų vergai? Ar kiekvienas, kuris pažvelgia į mane, nejaučia, kad jis veizi į viešpatį, į poną?"

Tai apie Petrą Klimą pasakyta. Apie jį vokiečių kalėjimuose.

8.

Po dvylikos dienų Ragainės sunkiųjų darbų kalėjime vieną rytą mūsų būrį nebeišvarė dabams, bet pristatė į kalėjimo raštinę. Atidavė visus sulaikytus daiktus, liepė persirengti savais rūbais ir susodino į autobusą. Palydovai ne geštapininkai, policininkai. Tai geras ženklas. Švilpiame tuščiu plentu į Tlžę. Ten sustojame prie kalėjimo, prie mūsų prijungia bendrą, kuris buvo paliktas tardymui, ir tęsiame kelionę pietų link. Per kelias valandas privažiuojam Širvintus ir dar už valandos esame jau Eitkūnuose. Čia mums duoda po duonos riekę ir šiltos kavos. Išleidžia kelioms minutėms ir suvarę atgal į autobusą laiko iki šeštos valandos vakaro. Pakeičia sargybinius, ir išlydintis policijos leitenantas mums sako:

— Jūs vežami į Kauną geštapo žinion.

Sienos kartis pakelta. Kai pravažiuojame, iš buvusios muitinės vokiečių žandaras iškiša galvą. Lietuvos pusėje prie sienos tuščia.

Kovo mėnesio pabaigos ankstyvas vakaras. Apsiniaukę, beveik prieblanda. Kybartų gatvės, kaip išmirusios. Gimtoji žemė pasitinka mus tylėdama. Prieš metus vežami į Stutthofą nebesitikėjome ją pamatyti nei gyvi, nei mirę. Taip mums buvo geštapo pasakyta. Bet štai ji, mūsų motina, mūsų mingčių tikslas. Tyliai, lyg susitarę, nusiimame kepures. Vienų veidai susikaupę, visų gerklėse tvykčiojąs kartus kamuoliukas.

Vištytis, Alvito ežeras, Vilkaviškis, Marijampolė. Plentas visur tuščias, miestelių gatvėmis tik retas šešėlis pasirodo ir dingsta už artimiausio kampo. Niekur nė žiburio. Pro motoro dūzgimą negirdime net šunų lojimo. Tačiau jaučiame, kad jie visur lojo ir net gailiai kaukia. Laikai tokie neramūs. Svetimi plėšikai trypia Lietuvos žemę. Kada visa tai pasibaigs?

Kauną pasiekiam apie devintą valandą vakaro. Viskas tamsoje paskendę. Gatvės tuščios. Kalėjimo vartai plačiai atsidarė, kad mus priimtų. Išrikiuoja, tikrina pagal sąrašą, kiemo tamsoje žibintuvėliu pasišviesdami.

— Petras Klimas! — šaukia lietuviškai prižiūrėtojas.

Petras Klimas išeina iš eilės ir atsistoja mūsų gretos priešakyje. Matome tik jo palinkusį šešėlį, per keturioliką bendros kelionės dienų pasidariusį tokį įprastą, savą, mielą.

— Petras Klimas į raštinę! — tamsoje skelbia balsas.

— Visi likusieji į daboklę! — prideda šaltai.

Petrą Klimą palikome Kauno kalėjimo kieme tamsoje ir po to daugiau nebesutikome. Likusieji patekome į rūsio karcerį. Dabar mūsų tik keturiolika, bet karceris trys žingsniai ilgio, du pločio. Nei narų, nei suolo. Plikos sienos ir šaltos cementinės grindys. Visi kalėjimai vienodi. Jokios šviesos.

Sunkios geležinės durys užsitrenkė, sugirgždėjo spynoje raktas. Sėdamės ant grindų, vienas po kito griūdami. Nesvetingai pasitiko gimtosios žemės kalėjimas. Kiekvienas save klausiame:

— Oi, varge, varge, vargeli mano,
Kada aš tave, varge, išvargsiu?

Henrikas Blazas

1963 m. Paimta iš "Varpo" Nr. 5, 1963 metų, kuriame dar New Ydaug įdomių rašinių. "Varpą" galima gauti Nepr. Lietuvos redakcijoje: 7722 George Street, LaSalle, Montreal, P.Q. Kaina 2 dol.

NIAGAROS PUSIASALIS

Nepriklausomos Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimui gražiai praėjus, liko maloniausia pareiga padėkoti visiems minėjimo dalyviams, o ypač tiems, kurie prisidėjo prie minėjimo pagražinimo, jį sudvasinant, o kur dvasia vyravimas prasiveržia virš visko, ten yra didinga.

Gerb. Tėvui B. Bagdonui už atvykimą net iš Hamiltono ir atsakytą invokaciją, gerb. T.B. Mikalauskui už atlaikytas Šv. Mišias, gerb. svečiui, visuomeniniukui veikėjui, teisin. J. Smetonai už turiningą paskaitą kuri 1 val. ir 15 min. žavėjo klausytojus, mieliems meninin kams, tenorui, R. Strimaičiui, bosui A. Simanavičiui ir muz. D. Skrinskaitei už meninės dalies išpildymą; KLB St. Catherines apylinkės v-bos p-kui J. Alonderiui už tartą padėkos žodį skautams už dalyvavimą su vėliava pamaldose ir oficialioj daly; ponia i ir J. Satkui už mūsų svečių globojimą; visiems kitiems vienokiu ar kitokiu darbu, prie minėjimo prisidėjusiems, nuoširdų ačiū taria Niagaros pusiasalio Ramovėnai.

KAIMAS KRYŽKELĖJE Atkelta iš 4 psl.

Mortą. Tačiau kas galėjo viską iš anksto numatyti? Tad ir gyveno, vienos neapkęsdamas, apgaudinėdamas ir dalindamasis vogčiomis laimės trupinėliais su kita. Tik iš pareigos, iš noro išlaikyti savo pavardę įsūnijo malūne sutriuškinto tikro brolio Ignasiaus sūnų Adolių, dešimčia metų vyresnį už Godą, abudu vaikus aklai mylėjo ir lepino, bet slapukai, sugyventi su mylima moterimi, vis dėlto buvo arčiau širdies, negu įsūnis ir teisėta duktė.— Duodu nesigailėdamas. Gera darau, o turiu slapstytis ir nuo Rimšos, ir nuo žmonių, kad nežinotų mano paramos. O už tai toks atlyginimas, kad Jurginas nė į mano pusę nenori pažiūrėti, Mirta, andai atostogų parvažiavusi, net apsilankyti neužėjo, o Birutė akimis suėstų, jei įmanytų. Betrūko žento paišytojo. Bet ir tą jau turime...

— Paršelis... Bent žmonių pasigėdytų. Bet ką nori, sakyk, Birutė surado ne šiaip sau neštą ir pamestą. Pabaigs savo neakivaizdinį, bus agronomas, įstengs žmoną ir gražiai aprengti, ir skaniai pavalgydinti. Ne kiekvienai prastai mergai išpuola tokia laimė, Motiejau.

— Tavo valia, Mortel, tavo.— Įsižeidęs atsuko nugarą ir įsmeigė nuoskaudos kupiną žvilgsnį į palėpę. Toje vietoje stogas buvo kiauras, matėsi trobos dalis ir kiemo plotelis.— Bet Juodmargę reikia perkelti kitur.

— Birutė ne tokia, kas kad šokinėja. O dabar, kai sužinojo...

— Vis tiek.

— Nepyk, durneli,— nusijuokė Morta, norėdama išblaškyti Lapiną.— Pamiršau pasakyti: vakar buvau susitikusi Toleikį. Ir žinai, ką man pasiūlė? Viešvilėje, girdi, būsianti tokia paroda — naminių ar kaip ten, menininkų. Sako, mano audiniai labai ten tiktų. Galėčiau premiją laimėti.

— Apsiskelbk, pasirodyk,— suniurzgė Lapinas.— Iki šiol vykdomasis nežinojo, kad rajone yra tokia gudri audėja be patento. Apsigarsink.

— Mano audiniai visiems patinka.— Mortos balse suskambėjo neslepiamas pasididžiavimas.— O pasistengus galėčiau dar gražiau padaryti. Ir laimėčiau premiją parodoje, pamatytum!

— Laimėk, laimėk. Tada jie žinos, ko esi verta, kiek gali uždirbti, ir užkraus tokį mokestį, kad staklėse jau nesėdėsi.

Amtelėjo šuo. Lapinas žvilgterėjo pro skylę ir pamatė per kiemą einančią žmoną, kuri persikreipusi vilko sunkius krepšius, pilnus bulvių.

— Kas? — sunerimo Morta.

— Tsss.

Prieangyje pasirodė Lukas. Pastovėjo, užvertęs galvą, tarsi ieškotų danguje paslaptingų ženklų, pasidairė ir nuėjo prie lentų rietuvės.

— Tavo senis atkėblina,— sušnibždėjo Lapinas.— Va atsisėdo prie mūsų. Rūko, dūsauja. Užuodi? Matyt, skaičiuoja, kiek beliks mėšlo, kai Toleikiui normą atiduos.

— Ko jam skaičiuoti. Jis ateis tik padejuoti, kai bus šaukštai po pietų.

Daugiau bus.

HAMILTON

TAUPYK IR SKOLINKIS
KOPERATYVINIAME BANKELYJE
„TALKA"
Išduodamos asmeninės paskolos iki 5,000 dol.,
morgičių paskolos iki 60% turto vertės.
Už šėrus mokama 4 1/2% dividendo iš pelno, už depozitus 4% ir veikia nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas.
Pilnas čekių patarnavimas.
Darbo dienos:
Pirmadieniais - penktadieniais 9 val. – 1 val. po pietų,
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. – 8 val. vakaro.
21 MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511.

"GYVATARO" KONCERTUI PRAĖJUS

Sėkmingai praėjus "Gyvataro" 15 m. jubiliejui, "Gyvataras" pasijuto esąs naudingas, turinčiu daug rėmėjų ir bičiulių ne tik Hamiltone, bet ir gana tolimose lietuvių kolonijose. Didelis būrys techniško darbo savanorių vietoje, daug svečių iš tolimesnių vietovių, gausūs sveikinimai žodžiu ir raštu, gražiai pastiprinomus moraliai. Nepaprastai skaitlinga publika savo atsilankymu, stipriai parėmė materialiai. Šia proga, susilaukus visapusiškos paramos. "Gyvataras" jaučia pareigą išvardint visus geradarius, kas prisidėjo savo darbu, patarimu ir aukaminėjimo proga. Nuoširdžiausiai dėkojame už paskyrimą tikrai daug vietos "N. Lietuvoje" koncerto reikalu. Visiems sveikinusiems žodžiu, raštu ir apdovanojusiems "Gyvatarą" gausybe gėlių. Aukavusiems maistą, fantus ir pagalbą tvarkant salę. Didžiausia padėka priklauso vakaro šeimininkėms: Vaitonienei, Volungienei, Tumaitienei, Vindašienei, Keršienei, Kybartienei, Mikalauskienei, Pąškevičienei, Stukienei, Šuopienei, Žilvitienei, Jonikienei, Jokūbynienei, Borusienei, Budnikienei, Deksnienei, Pareštienei, Urbonavičienei, Petrautienei, Venskevičienei ir Gedminienei. A. Tumaičiui už elektros ir baro kasos priežiūrą. K. Baronui už tvarką prie įėjimo. Mėgėjų orkestrui: Ulbinas, Paulius, Dramantas, Vindažius už muziką koncerto šokėjams. Gudinskienei – už suorganizuotą jaunųjų šokėjų globą ir vaišes A. V. parapijos salėje. Boruzams – už vaikų globą ir salės paruošimą. Baro darbininkams, dirbusiems visą vakarą be pamainos: Stukas, Pareštys, Urbonavičius. Visiems – gražiausias lietuviškas AČIU.

"Gyvataras"

LIETUVIŠKOS SPAUDOS GERBĖJAMS

Lapkr. 24 d. laidoj "NL" administracija kreipėsi, prašydama užsiprenumeruoti ir apsimokėti "NL" užsilikusias skolas. Aiškų, be prenumeratorių mūsų spauda neišsivers. Kam yra sunkumų sutvarkymui prenumeratos apmokėjimui – mielai patarnausiu. Skambinti po 4 val. p. p. telef. LI-44708. Taip pat, priimu "Skautų Aido", "Dirvos" ir kitų laikraščių prenumeratas. V. P.

GRAŽUS BENDRADARBIAVIMAS

Stebint kultūrinio gyvenimo eigą Hamiltone, tenka pasidžiaugti gražiu paskirų vientų bendradarbiavimu. Reikalui esant, vieni kitiems ateina į pagalbą, viens kitą papildo savo srities patirimu, nesibijant priešingos grupės konkurencijos. Tas buvo pastebėta "Gyvatarò" jubiliejinio koncerto metu lapkr. 2o d. Nors "Aukuro" v-vė E. Kudabienė, pati būdama nepaprastai užimta savo srityje, rado laiko, savo pritirtimi prisidėti savo darbu "Gyvatarui". Tai gražus pavyzdys visiems, kas linki lietuviškai šeimai, darnaus darbo, gražaus susiklausymo. V. P.

ATSAKYMAS "STEBĖTOJUI"

Gerb. Stebėtojas lapkr. 24 d. "NL" laidoje pastebėjo seniai jau išsiaiškintą reikalą, liečiantį Hamiltono taut. ir kultūr. gyvenimo sklandumą. Gerai viskas stebėti, tačiau ne visi vienodai mato. Pav. lapkr. 13 d. New Yorko lietuvių demonstraciją stebėjo visa mūsų ir net amerikoniško ji spauda ir visi matė, kad tai kultūringas ir naudingas žygis laisvės link. Tačiau "Naujienų" atstovai matė viską atvirkščiai, lyg pro raudonus akinius. Jei jau ir būtų mažų nesklandumų, visgi savo lizdą teršti negražu. Taip ir hamiltoniškis Stebėtojas padarė negražiai. Jo net pastebėta nedemokratiškumas statant Jaunimo Centrą.

Kas liečia J.C. statybą, tai visiems buvo žinoma, kam tas turtas priklauso. Tačiau visi prisidėjo. Kas aukavo ir rėmė, nesiteiravo, kam tai priklausys. Svarbu, kad būtų kur dirbti Lietuvos labui dar šiandie. Visi jautė, kad J.C. reikalingas ir susikūrus į vieną vienetą, buvo įgyvendinta. Visi randa vietos J.C. ką parodė ką tik praėjęs Kariuomenės atkūrimo šventės minėjimas, "Gyvataro" jubiliejinis koncertas ir daugelis kitų parengimų, be jokių nesusipratimų. Gyvenimui įėjus į normalias vėžes, Stebėtojas vėl bando sudrumsti darnų ir kultūringą kolonijos gyvenimą, ieškodamas alyvuotos vietos gaisrui sukelti. Jei gerb. Stebėtojas pageidautų daugiau žinių apie Hamiltono negeroves, asmeniškai-mielai. Gi brangios spaudos puslapius nematau reikalo tam panaudoti.

V. P.

SKAUDI NELAIMĖ "AUKURUI"

"Aukurui" ruošiantis su "Atžalyno" gastrole į Clevelandą lapkr. 27 dienai, du "Aukuro" nariai buvo sužeisti automobilio nelaimėje. Pagrindiniai jaunimo aktoriai R. Petrauskas ir V. Lekavičiūtė, dėl sužeidimų nebegalėjo sceno je dalyvauti. Gastrolė teko atšaukti. Su apgailestavimu Clevelando lietuvius "Aukuras" atsiprašo, tikėdamas aplankyti vėliau. Gi nukentėjusiems Aukuriečiai linki greit pasveikti.

ŽUKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBAS

lapkr. 28 d. turėjo šaudymo varžybas iš medžioklinių šautuvų nustatyti tarpklubi nei pereinamajai taurei ir trim geriausiems Onatrio šauliams.

Grupiniame šaudyme 1 vietą ir pereinamąją taurę leimėjo Hamiltono klubas, 2-rą vietą Toronto "Tauras" ir 3-čią Toronto šauliai.

Individualiai pirmą vietą laimėjo A. Kuras /Ham/, 2-rą Z. Zaleskis /Toronto/ ir 3 čią V. Sližys /Hamil/.

Taurės bus įteiktos klubo metinio baliaus metu, kuris įvyks 1966 m. sausio 22 d. Jaunimo Centre.

Norintieji dalyvauti pryzinėje medžioklėje registruojasi pas J. Stankų tel. 545-5432. Medžioklė įvyks š/m gruodžio 18 d.

V-ba.

IŠ HIGIENOS ISTORIJOS

Pirmasis muilo vartojimo prausimuisi ir skalbimui propaguotojas buvo Romos gydytojas Galenas (II a.). Senovės egiptiečiai muilo nežinojo ir prausimuisi naudojo į vandenį dedamą sodą. Antikos romėnai vartojo smėlio ir alyvmedžio aliejaus mišinį. Iki Galeno muilą žinojo tik galai, bet jį naudojo tik kaip kosmetikos priemonę plaukams tepti.

Seniausia užuomina apie dantims valyti šepetėlį yra XVII a. anglų spaudoje. Kol nebuvo šepetėlių, Anglijoje buvo vartojamas specialus vanduo burnai plauti, kuris pagal to meto reklamą turėjo „palankiai veikti žmogaus orotą ir užtikrinti taisyklingą kvėpavimą."

Winnipego lietuvių vaikų tautinių šokių grupė ir už jos choras.

WINNIPEGO LIETUVIAI KANADOS TELEVIZIJOS PROGRAMOJE

Lapkričio 28 d. Winipego TV stotis CJAY-CTV transliavo Winipego lietuvių dainas ir tautinius šokius. Programą organizavo KLB Winipego apyl. valdyba. Techniško ir paruošiamojo darbo organizavimu rūpinosi Valdybos pirm. J. Malinauskas. Programai vadovauti buvo prašyta V. Smaižienė, kuri paruošė chorą, palaikė ryšį su televizijos stoties muzikalinės dalies vadovu ir režisoriumi, suteikdama jiems informacijų apie mūsų tautos dainas, liaudės meną bei kultūrą. Be to, Smaižienė parinko vaizdus lietuviškai TV programai.

V. Smaižienė turėjo gerą talkininkę D. Januškaitės asmenyje, kuri mokė atskirus balsus dainuoti bei skambino pianinu repeticijos metu.

Mišrus choras padainavo: Laisvės Varpas, Ąžuolas sodai, Saulutė tekėjo, Šaltišius, o moterų choras – Lietuva brangi.

Tautinius šokius parinko ir paruošė J. Kriščiūnienė, kuri tautinius šokius kolonijoje mokino eilę metų. Paskutiniu laiku buvo padariusi pertrauką, tačiau atsiradus galimumui lietuviams pasirodyti televizijoje, skyr. vald. pirm. prašoma mielai sutiko vadovauti ir jaunimą mokinti.

Dar šokių repeticijos metu CTV stoties muzikalinis direktorius apie lietuvius šokėjus atsiliepė, kai po apie entuziastingą grupę.

Šokiams grojo D. Januškaitė. Televizijos stotyje buvo pašokti jaunimo šie tautiniai šokiai: Gyvataras, Kubilas, Rugeliai, Kalvelis, Kepurinė. Ši paskutinė buvo pašokta 8-ių mergaičių.

Be to, vaikų tautinių šokių grupė, kuriai vadovavo H. Barkauskaitė, pašoko "Noriu miego".

Tenka pasidžiaugti, kad tiek programos vadovės, tiek jos dalyviai į uždavinį labai rimtai pažiūrėjo ir jie atsidėję dirbo.

Buvo šeimų, kur net po 3 ar 4 asmenis dalyvavo televizijos programos paruošime.

Turint galvoje mūsų kolonijos mažumą tenka pasidžiaugti, kad ne tik vyrai rinkosi į repeticijas po dienos darbo, bet ir moterys nuo jų neatsiliko, net turėdamos surasti, kas namuose paliktus vaikus prižiūrės.

Susidurta ir su techniškomis kliūtimis – viena iš jų – tautinių drabužių trūkumas. Čia į pagalbą atėjo geri kaimynai. Per F. Kantautienę gauta iš Edmontono Lietuvių B-nės Valdybos pasiskolinti 4 tautiniai drabužiai. F. Kantautienė pas kolino ir savo asmeninį tautinį drabužį. Nuoširdus ačiū Edmontono lietuviam už kaimyninę pagalbą.

Savaitei praslinkus po programos filmavimo, televizijos programos dalyviai su savo artimaisiais, kleb. J. Bertašium ir vietos KLB-nės Valdyba susirinko parapijos salėn bendram pobūviui-vakarienei, kurios metu ponioms V. Smaižienei ir J. Kriščiūnienei įteikta po gėlių puokšte, o p-lėm D. Januškai tei ir H. Barkauskaitei po dovanėlę. Valdybos pirmininkas J. Malinauskas padėkojo programos vadovėms ir jos vykdytojams už solidarų darbą.

Janimas tą patį vakarą atšventė vienos iš programos dalyvių D. Dureckaitės gimtadienį, kurį suruošė motina.

Nors mes negalėjom to televizijai duoti, ką galėtų didžiosios lietuvių kolonijos, bet ne visos didžiosios lietuvių kolonijos turi galimumą ir progą pasirodyti TV. Mes tą progą turėjome, ją išnaudojom. Iki šiol Winipege lietuviai nebuvo televizijos stotyje pasirodę, bet dėka grupės pasišventusių tautiečių – lietuvių vardą išgirdo tūkstančiai kanadiečių ir tūkstančiams iš jų buvo parodyta mūsų tautos menas.

Be to, bendras kultūrinis trijų kartų /vaikų, jaunimo ir tėvų/ darbas mus visus daugiau sujungė ir davė galimybės visiems kartu dirbti mūsų tėvynės Lietuvos vardo ir lietuviškos kultūros išgarsinimui vietinių gyventojų tarpe.

J. M.

Hamiltono "Gyvataro" jaunieji šokėjai šventės metu. Nuotrauka J. Juraičio.

SUDBURY, Ont.

ŠVENČIU SAVARTOSE

Ir vėl vienų metų našta prislėgė mūsų pečius, stovime Naujųjų metų išvakarėse ir žiūrime į dar nežinomą ateitį vieni kitiems linkėdami daug laimės.

Mano nuoširdi padėka ir linkėjimai NL p. redaktoriui, redakcijos personalui Kalėdų ir Naujųjų Metų švenčių proga. Tikėkime, kad sekantieji metai bus geri ir laimingi NL gyvenime.

Esu labai dėkingas Sudburio lietuviams NL skaitytojams už paramą ir malonų bendradarbiavimą per 1965 metus. Todėl ir mūsų kolonijos žinių skyrelis per NL puslapius pasiekė tolimiausius pasaulio užkampius.

Linkėmų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų.

J. Kručas.

NL red. nuoširdžiausiai dėkoja J. Kručui už pasiaukojantį bendradarbiavimą ir Sudburio kolonijos lietuviams už visokeriopą paramą.

● "Geležinis Vilkas" – meškeriotojų ir medžiotojų klubas, švenčių proga, NL redakcijos reikalams paaukojo $ 1o.oo.

NL-va nuoširdžiausiai dėkoja už paramą.

● Petras Venskevičius, LB v-bos pirmininkas ir Stasys Krivickas "Geležinis Vilkas" sporto klubo pirmasis organizatorius ir dabartinis sekretorius, šį mėnesį švenčia 5o metų amžiaus sukaktį.

Sveikinimai ir linkėjimai sulaukti dar kitų 5o metų sukakties.

J. Kručas.

NL prisideda prie bendradarbio J. Kručo linkėjimų.

ST. CATHARINES, ONTARIO

GRUODŽIO 12 D. VISUOTINIS SUSIRINKIMAS.

Skelbtas narių susirinkimas lapkričio 28 dieną dėl mažo tautiečių atsilankymo neįvyko. Susirinkusieji balsų dauguma nubalsavo susirinkimą atidėti dviem savaitėm. Taigi susirinkimas įvyks gruodžio mėnesį 12 dieną, tuoj po pamaldų vienuolyno patalpose, 75 Rolls Ave. Dienotvarkėje: praeito vis. narių susirinkimo protokolo skaitymas, valdybos pranešimas, revizijos akto skaitymas, naujos valdybos rinkimai ir kiti einamieji reikalai.

Valdyba prašo tautiečius susirinkime kuo skaitlingiau dalyvauti. Sekr.

OTTAWA, Ont.

NAUJĄ APYLINKĖS V-BĄ

sudaro Nijolė Ščepanavičiūtė, A. Paškevičius ir V. Radžius.

Apyl. V-bos adresas: Mr. A. Paškevičius, 659 Alesther Str. Ottawa 7, Ont. Tel. 746-6956.

● Per kariuomenės šventės minėjimą pagrindiniu kalbėtoju buvo ats. majoras inž. T. Siurna.

● Gruodžio 12 d. sekmadienį 12 val. Arkivyskupijos Rūmų koplyčioje įvyks lietuviškos pamaldos, kurias atlaikys kun. dr. V. Skilandžiūnas.

● Tuojau po pamaldų tų rūmų salėje ruošiama Kalėdų eglutė su Kalėdų Seneliu ir pritaikinta tai vaikučių šventei programa.

Visi plačiųjų Ottawos apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti. Po programos – suneštinės vaišės.

● Lapkričio mėn. paskutinį šeštadienį buvo suruoštas K. Čiurlionio minėjimas jo 9o gimimo metinių proga. Išsamią paskaitą apie įžymųjį lietuvį menininką skaitė žymus menininkas dailininkas Antanas Tamošaitis, kuris vis labiau ir labiau įsijungia į Ottawos lietuvių apylinkės kultūrinį gyvenimą.

Sueiga įvyko Paškevičių bute.

● Lapkričio pabaigoj Chateau Laurier Ballroom salėje vyko Diocezijos Katalikių Moterų Lygos suruoštas ir Madame Vanier globojamas tarptautinės madų ir įvairių tautinių parėdų demonstravimas. Iš pabaltiečių buvo atstovaujami lietuviai ir latviai, viso per 2o tautų buvo pasirodyta.

Lietuvius atstovavo Alė Paškevičienės su dailininkės A. Tamošaitienės sukurtu, išaustu ir pagamintu aukštaitės tautiniu parėdu.

Neperdedant tenka pasidžiaugti, kad dail. A. Tamošaitienės kūrinys – tautinis parėdas buvo vienas iš gražiausių ir spalvingiausių, kas buvo ir palydėta ilgiausiai užtrukusiu plojimu.

A. Paškevičius.

ŠVENČIŲ SVEIKINIMAI VISIEMS KLIJENTAMS IR BIČIULIAMS...

- Ateinančiuose metuose mes vėl tikimės pagelbėti Jums persiunčiant siuntinius Jūsų giminėms į Sovietų Sąjungą.
- Jūs taip pat galite siųsti savo giminėms dovanų aukštos kokybės maisto produktų, kurie yra galimi pagal sovietiškus katalogus prieinamomis kainomis.
- Mūsų tarnautojai su džiaugsmu pagelbės užsakyti: sovietiškus automobilius, šaldytuvus, siuvamas mašinas, skalbimo mašinas, televizijos aparatus, motociklus ir daugelį kitų dalykų Jūsų giminėms bet kur Sovietų Sąjungoje.
- Mes taip pat galime pagelbėti pervedant pomirtinius palikimus jei paveldėtojai yra Sovietų Sąjungos piliečiai.
- Kviečiame apsilankyti mūsų krautuvėse ir apžiūrėti didelį pasirinkimą medžiagų, skarelių, antklodžių, megstukų ir kt. kurie yra galimi Jūsų siuntiniams.
- Tuo pačiu metu Jūs pamatysite įvairių rūšių rusiškų „KHOKHLOMA" prekių, sovietiškų kvepalų, laikrodžių, žaislų, ukrainietiškos keramikos, išsiuvinėtų suknelių, staltiesių, bulgariškų vazų, lenkiškų saldainių ir visko kas tinka ir Jūsų pačių šventinėms dovanoms.

Ukrainska Knyha
Global Imports,
2643 East Hastings Street,
VANCOUVER 6, B.C.
253-8642.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO

KELEIVIS?

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti peikia, bet visi mėgsta skaityti?

KELEIVĮ žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti, Teisingomis žiniomis iš visur /jame daug žinių ir iš Kanados/, aiškiu ir atviru pasisakymu laikraštis per 65 metus pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

KELEIVY rasite patarimų teisiniais ir kitais klausimais, gražių apsakymų, eilėraščių ir kt. Jis turi ir moterų skyrių.

METINĖ PRENUMERATA KANADOJ IR KITUR TIK $ 5.OO.

Laiškus ir prenumeratą adresuokite:

KELEIVIS KELEIVIS
336 Broadway, So. Boston, Mass. 02127, USA.

Išėjo įdomus 1966 metams KALENDORIUS, kurio kaina $O.95.

Padėkos

Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimui sėkmingai praėjus, Minėjimo rengimo komitetas reiškia malonų dėkingumą visiems į minėjimą atsilankiusiems tautiečiams.

Ypatingai didžią padėką reiškiama visiems programos išpildytojams; dr. H. Nagiui už turiningą ir gražią paskaitą, Lietuvos Operos solistei E. Kardelienei už gražias dienai skirtas dainas, K. Smilgevičiui už akomponiavimą, š. J. Jukonienei ir š. Br. Bagdžiūnui už deklamacijas, Tėv. J. Vaišniui, Aušros Vartų parapijos chorui ir visiems mieliems talkininkėms, talkininkams – š. J. Strėlienei, š. M. Kasperavičienei, š. N. Ubartienei, p. Ubartaitei, p. S. Drešerienei ir p. J. Adomavičiui didelis ačiū.

Lietuvos Kariuomenės Šventės Rengimo Komitetas.

Su giliu nuoširdumu norime tarti norsukuklų žodį mūsų brangiai Rėmėjų valdybai ir mieliems geradėjams, kurie įvairiausiais būdais aukojosi dėl mūsų bazaro, padarydami pelno $ 879.oo. Tai yra didelis įnašas automobilio įsigyjimui, apie kurį senai planuojame, norėdamos geriau padėti saviesiems.

Ypatinga padėka Rėmėjų būrelio pirmininkei p. Gedvilienei už neįkainuojamą darbą, keliant visą bazaro naštą. Valdybos nariams: p. G. Montvilienei, p. A. Usienei, p. J. Kęsgailienei, p. I. Rimkevičienei, p. Vazalinskienei, p. p. Zubams, p. J. Tanner, p. G. Zabieliauskienei, p. J. Ladygai, p. J. Balmantui ir nenuilstantiem rėmėjams: p. p. Staškevičiams, p. p. Pocaus kams, p. Daudėrienei, p. Beniušinei, p. M. Šemogienei, p. I. Lukoševičienei, p. Baltonienei, p. Šeidžiui ir p. Baradinskui už nuoširdžią talką neskaitant nei laiko nei darbo.

Nuoširdus ačiū gerb. Tėvui K. Pečkiui S. J. už auką $ 5o.oo ir už paskolintus reikmenis. Didelė padėka mūsų menininkams p. A. Bukauskui, p. Vazalinskui, p. Zubienei ir p. Piešinai už dovanotus meniškus pavei kslus.

Mieloms ponioms už skanius tortus, pyragus bei kitokius kepsnius. Visiems rinkusiems fantus ar juos aukojusiems bei savo auka ir atsilankymu prisidėjusiems prie bazaro pasisekimo, reiškiame gilią padėką ir pagarbą.

Teatlygina Jums gerasis Dievas.

Nek. Pr. Marijos Seserys

Urugvajiečių delegacija įteikia meniška pergamina. Iš kairės: Ant. Zupka, Ter. Drobniauskaitė, Vyt. Dorelis, Rob. Lešinskas ir A. Jaškelevičiūtė. Prie piano stovi – pianistė Eleonora Mikučionienė.

Švento Kazimiero parapijos
NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS

PARAPIJOS SVETAINĖJE

1965 METŲ GRUODŽIO MĖNESIO 31 DIENĄ

- ŠOKIAMS GROS PUIKUS ORKESTRAS
- PUIKI BUS VAKARIENĖ

PRADŽIA 9:30 VALANDĄ VAKARO

ĮŽANGA: SUAUGUSIEMS $ 5.CC
JAUNIMUI ... $ 2.5C

PRAŠOME BILIETUS ĮSIGYTI IŠ ANKSTO!

VISUS MALONIAI KVIEČIAME ATSILANKYTI!

Parapijos Komitetas.

MONTREAL

NAUJOJO KLB MONTREALIO LIETUVIŲ SEIMELIO susirinkimas sekmadienį įvyksta gruodžio 12 d. Aušros Vartų parapijoje. Į šį metinį Seimelio Prezidiumo šios sudėties: Pirmininkas Romas Verbyla, vicp. R. Navikėnas, sekr. A. Mylė, kas. A. Keturka, šalpos reikalams J. Dalmotas, jaunimo reikalam S. Baršauskas ir parengimu J. Ladyga. Kandidatais liko J. Gaudzė ir R. Piešina. Plačiau sekanč. nr.

KALĖDŲ PAMALDŲ TVARKA

Aušros Vartų bažnyčioje: Bernelių mišios 12 val. nakties bažnyčioje ir salėje. Kalėdų dieną mišios 8, 9, 10 ir 11 valandą.

Naujųjų Metų pamaldų tvarka: Vidurnaktį 12 val. J. M. dieną – 8, 9, 10, 11 val. ryto ir 5 val. po pietų.

– Žmonės, kurie per Bernelių mišias nesinaudos suolų rezervacija, prašomi telefonu pranešti klebonijai.

– Išpažintys Kūčių dieną klausomos iš ryto prieš mišias, po pietų tarp 4 ir 6 valandos ir prieš Bernelių mišias 11:15.

• Pp. Daugelavičiai ir pp. Juodviršiai iš Floridos, kur praleido atostogas, atvyko įdegę saule.

• Ponia Paunksnienė praleisti atostogų išskrido į Kengūrų žemę-Australiją, kur bus ilgesnį laiką.

MONTREALIO KATALIKIŲ MOTERŲ DRAUGIJOS ŠVENTĖ

įvyksta gruodžio 12 d. Aušros Vartų parapijoje. Į šią Toronto atvyksta Centro Valdybos narė p. I. Kairienė.

Draugijos narės renkasi į Parapijos salę 10:30 val. ryto. Dalyvavimas būtinas.

Skyriaus Valdyba.

PAGERBIMAS PAVYZDINGOS LIETUVIŲ ŠEIMOS

Praeitą šeštadienį Šv. Kazimiero par. salėje gimines, draugės ir pažįstamos surengė gražų pagerbimą devinto kūdikio laukiančiai p. S. Skučienei. Rengėjų vardu E. Navikėnienė, pristatydama daugiavaike pp. Skučų šeimą kaipo pavyzdį visai kolonijai, pažymėjo, kad visi pp. Skučų vaikai lanko lietuviškas mokyklas /vyr. sūnus pavasarį baigia TT. Pranc. gimnaziją Kennebunk Port/, dalyvauja lietuviškose organizacijose, visada patarnauja parapijos kunigams, gerai mokosi kanadiečių mokyklose. Tėvai visada suranda laiko lietuviškiems reikalams ir niekad neatsisako reikale padėti.

Pagerbime dalyvavo per šimtas moterų. S. Skučienei įteikta dovanų. Pobūvis praėjo labai gražiai.

VIETOJE SVEIKINIMŲ – PARAMA STOVYKLAI

Šv. Kalėdų ir N. Metų proga visus savo prietelius nuoširdžiai sveikina ir vietoje kalėdinių atvirukų aukoja "Baltijos" stovyklos miško darbams: po $10.00 A. J. Mališkai, I. P. Lukoševičiai, po $5.00 G. P. Rudinskai, M. J. Šiaučiuliai, C. J. Ladygai, M. V. Jonynai ir J. J. Adomoniai.

Miško darbų vajaus eiga: užplanuota $720.00, gauta $125.00, trūksta $595.00.

Stovyklos "Baltija" statybos fondą parėmė: po $10.00 S. Mekšrunas, po $5.00 K. Gudžiūnas, J. Zizas, Z. Valinskas ir D. Norkeliūnas. Visiems didelis ačiū.

ALFONSAS A. MILUKAS, neseniai atvykes iš Lietuvos, sekmadienį papasakojo apie savo išgyvenimus sovietijoje ir okupuotoje Lietuvoje. Kalbėtojas suminėjo daug pavardžių, asmenų, su kuriais jam teko būti tremiamam už arktikos rato, būti drauge sovietiniuose kalėjimuose ir susitikti sugrįžus iš Komi "respublikos" į Lietuvą.

A. Miluko pranešime buvo ypač įdomu, kas yra galima tiktai rusų santvarkoje. Pav. jam nuėjus į svečius pas p. Raupienę, jį pasitiko du mongolai. ginkluoti automatais ir jį suėmė. O p. Raupienės bute jis jau rado 15 tokiu pat būdu suimtų asmenų. Visi suimtiejeji nebuvo išleidžiami apie dvi savaites. Visi taip ir laukė savo nežinomo likimo. Iš p. Raupienės /kuri po to buvo ištremta į Sibirą su broliu adv. Z. Toliušiu/ buto A. Milukas buvo nuvežtas į saugumo požemius, kur rado sol. A. Kučingi ir poetą A. MišKini. Kamera buvo sauskimšai prikimšta taip kad miegoti galima buvo atsigulus vienas prie kito ant šono, nes ant nugaros atsigulti jau nebuvo vietos... Iš Kauno p. Milukas buvo nuvežtas į Vilniu, paskui į Leningradą o iš ten-už arktikos rato, kur pusė metų naktis ir kita pusė-diena.

Amerikos atstovybės dėka p. Milukas buvo paleistas iš katorgos ir po didelių pastangu persikėlė į New Yorką, kuriame yra gimęs, bet su tėvais 1920 metais persikėles į Lietuvą, kur baigė Vyt. Did. Universitetą ir dirbo Cukraus bendrovėje nuo jos įsisteigimo.

Svečio A. Miluko viešnage rūpinosi Prezid. Pirmininkas K. Andruškevičius ir inž. Kibirkštis.

ŠV. KAZIMIERO PARAP. ŽINIOS

Sekmadienį buvo skaitomas Kard. P. E. Leger laiškas Vatikano susirinkimo uždarymo proga, kuriame Kardinolas kreipiasi į tikinčiuosius pasimelsti už susirinkimo pasisekimą. Padėkos mišios bus laikomos šį trečiadienį 8 val. vak.

Nekalto Prasidėjimo šventė šį trečiadienį. Mišios 9, 10, 11 ir vakare 8 val.

– Parapijos visuotinis susirinkimas, kuriame bus renkamas naujas Parpijos 6 asmenų komitetas, įvyks gruodžio 19 d. po 11 val. mišių. Visi parapijiečiai privalo dalyvauti.

– Pakrykštytas Julijos ir Juozo Bernotų sūnus Juozo ir Mykolo vardais. Krikšto tėvais esant Juozui ir Eleonorai Intams.

– Šv. Kazimiero par. Klebonas dr. F. Jucevičius savaitgalį išvyksta į Čikagą, kur Jaunimo centre turės paskaitą apie gyvybės atsiradimą teologiniu požiūriu.

SERGA DAUG TAUTIEČIŲ

K. Leknickas, p. Šulmistrienė, p. Gruodienė /visi rd. Semogo priežiūroj/, A. Sadauskas, S. Valence, J. Kriaučeliūnas St. Tamošaitis, J. Janušas, J. Kalinauskas, A. Bernotas, J. Gargasienė, J. Kvietinskas, A. Grimaila, p. Kalinauskienė, p. Stratkauskas, p. Remeikienė.

STOVYKLOS "BALTIJA" komitetas nutarė pareikšti didelę padėką Čikagos lietuvių solistams Danai Stankaitytei ir Stasiui Baranauskui-Barui.

Be honoraro jų išpildytas koncertas Montrealyje stovyklos naudai yra didelis padrąsinimas stovyklos organizatoriams ir didelis džiaugsmas visam Montrealio lietuviškam jaunimui.

Stovyklos Komit.

SVARBŪS "LITO" NUTARIMAI

"Lito" valdyba paskutiniame posėdyje padarė eilę svarbių nutarimų, kurie įsigalioja nuo 1966 m. pradžios.

1. Už indėlius /šėrus/ nutarta 1966 metams pakelti dividendus iki 5%. Dividendai už indėlius skaičiuojami ir prirašomi tik kartą į metus metinį balansą užbaigus. Metų bėgyje dedamiems indėliams dividendai skaičiuojami nuo sekančio mėn. 1 dienos. Išėmimo atveju "Litas" nemoka dividendų išimtai sumai už visus metus. Užtat visiems nariams patartina iki galo metų apsispręsti, kiek pinigų palikti pastoviam laikymui indėliuose ir kiek gale metų perkelti į einamąją sąskaitą apyvartai.

2. Už einamasias sąskaitas ir toliau bus mokami 4% palūkanų tačiau jų skaičiavimas ir pirašymas bus daromas nuo mažiausio trimėnesinio sąskaitos balanso. Mėnesinis palūkanų skaičiavimas sudaro labai daug darbo. Be to, vieno mėnesio laikas yra per trumpas reacionaliam pinigų investavimui ir todėl už stagiai įdėtas dideles sumas dažnai tenka mokėti palūkanas dar net nespėjus pinigų išskolinti.

3. Gyvybės draudimai iki $2000 santaupų sumos galioja indėlių sąskaitoms. Einamosios sąskaitos nebus draudžiamos kadangi jų balansas labai svyruoja ir didelė dalis išmokamų draudimo premijų neatsiekia tikslo, nes nario mirties atveju draudimas išmokamas ne nuo draustos gale mėnesio sąskaitoje buvusios sumos, bet nuo tos sumos, kuri sąskaitoje buvo likusi nario mirties atveju.

4. Nutarta 1966 metų bėgyje įvesti terminuotus indėlius su didesnėmis palūkanomis, kaip 5%. Tas klausimas šiuo metu studijuojamas ir sąlygos terminuotiems indėliams bus paskelbtos vėliau.

TORONTO

METINIS SPAUDOS BALIUS, kurį paprastai ruošia "Tėviškės Žiburiai", skelbiamas sausio 22 d. Prisikėlimo parapijos salėje.

KLB APYLINKĖS VALDYBA platesniame posėdyje aptarė veiklos planus.

Vasario 16 šventė bus švenčiama vasario 20 d. skmadienį Central Tech mokyklos salėje.

EILINĖ LIETUVIŲ DIENA šiemet KLB Kr. V-bos pavedimu tenka Toronto lietuvių apylinkei. Apylinkė pasiūlymą priėmė ir tai Dienai jau išnuomavo Klub Kingsway sales.

5. Nutarta pradėti rūpintis "Lito" namų įsigijimo ar statybos klausimu.

"Lito" sąmata 1966 metams priimta $120,080 bruto pajamų su $63,750 bruto pelnu, iš kurio numatoma išmokėti dividendais $52,500. Pr. R.

PADĖKA

Mums suruošusiems 20 metų vedybinės sukakties staigmeną, šio mėnesio 4 dieną pp Magdelenos ir Balio Kasperavičių bute, nuoširdžiausia padėka iniciatoriams ir ruošėjams pp. M.B. Kasperavičiams, Br. Kirstukui ir mūsų dukrai - Laimai.

Aldona ir Julius Urbanavičiai.

VISAKERIOPI RAŠOMĄJA MAŠINĖLE DARBAI, lietuviškai, vokiškai ir angliškai švariai ir sąžiningai atliekami. Tel. 486-4074.

DR. J. SEMOGAS
5441 BANNANTYNE, Verdun.
Pirmadienį ir ketvirtadienį 2--4; 7--9 p.m.
antradienį ir penktadienį 2--4 p.m.
trečiadienį 7--9 p.m.
šeštadienį 11--1 p.m.
PO 7-3175; namų 6-9582.

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALIŠKA
1396 St. Catherine St. W.
Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051.

DR. A. O. JAUGELIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.
WE 2-6662; namų 737-9681

DR. V. GIRIUNIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
3938 Rosemount Blvd.
RA 7-5552; namų RA 1-0656

DR. IRWIN COPNICK
Dantų Gydytojas
4966 Decarie Blvd.
Suite 7
Montreal, Que. Tel. 489-3191

ADVOKATAS
STASYS DAUKŠA, LL.D.
4 Notre Dame St. E.
Suite 205
Suite 902 ir 903
Tel.: 861-8478 ir 861-8479

ADVOKATAS
JOSEPH P. MILLER
B.A., B.C.L.
Suite 205
168 Notre Dame St.E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064.

Notaras
J. BERNOTAS
B.A., B.C.L.
Sun Life Building
Suite 2001
Tel.: UN 6-4364.

APSIDRAUSK!
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 Rosemont Blvd.
Tel: 722-2472
Res: 722-4735
GAISRAS — AUTOMOBILIAI
ATSAKOMYBĖ — GYVYBĖ
Tikslus ir greitas patarnavimas

PARDUODAMOS
"FRENCH MADE" metalinės PAŠLIŪŽOS /SKI/. Naujos ir pasirinkimas didelis.
Skambinti: tel. DO-5-0691.

PARSIDUODA
GURNEY GAZINIS PEČIUS, 21 inch pločio - 4 burners.
Mažai naudotas.
Tel. 767 - 4406.

D.L.K. VYTAUTO KLUBAS
2159-61 ST. CATHERINE E., MONTREAL.
Nuo 1966 m. pradžios pradedama išnuomuoti sales, talpinančias nuo 100 iki 600 asmenų, pagal reikalą -- vestuvėms, suvažiavimams ir kitokiems parengimams.
- Kainos prieinamos.
- Klubiečiams ir jaunimui speciali nuolaida.
- Reikalui esant duodamas pilnas patarnavimas: -- virtuvės indai, personalas ir gėrimai.

Nelaukdami užsisakykite kreipdamiesi į Klubą - J. Petrulį, tel: 522-2353 arba pirm. Pr. Paukštaitį, tel: 365-0311, 366-6220.

Ultra Modern Construction
SAV. VLADAS IVANAUSKAS
- Statyba vyksta LaSallėje prie Dollard ir Newman Blvd.
- Statomi modernūs dupleksai, dydis 28x40 pėdų, 5 ½ kambarių.
- Pilnas centralinis apšildymas.
- Kaina: $21,750, įmokėjimas visaip prieinamas.
- Namai tinkami ir investavimui.

TELEFONAI: 366-6855 ir 767-7596.

PARDAVIMAS - PIRKIMAS
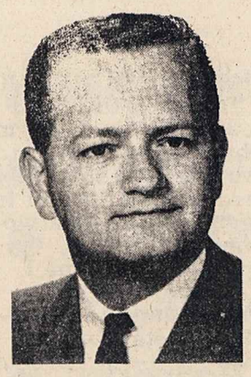
rezidenciniai namai, apartmentai, investacijos, morgičių parūpinimas.
ANDRÉ VEZINA IMMEUBLES REALTIES
Brokers
6571 - 10th Ave., Rosemount
Montreal 36, P.Q.
725-9788.
Sav. Andrius Zizunas.
Montreal Real Estate Boord Nariai

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS ŠEŠTADIENĮ PER CFMB STOTĮ, BANGA 1410, 5.30 VAL. VAKARO,
Programos vedėjas L. Stankevičius.
Telef.: 669-8834

"LITAS" Adresas: 1465 De Seve Street Montreal 20, Que., tel. 766 - 5827
4.5% už indėlius
4.0% už ein. s-tas
Mėnesinis palūkanų skaičiavimas.
Nemokamas gyvybės draudimas iki $2.000.
7.6% už asmen. paskolas
6.5% už nekiln. turto pask.
Visos paskolos atviros.
Pigus paskolų draudimas iki $10,000.
KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis - nuo 10 iki 3 v., išskiriant pirmadienius ir šeštadienius; vakarais trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 valandų, 3907 Rosemount Blvd., tel. 722-2472: dieną - penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais - pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

ALLIANCE REALTIES INC.
Montreal Real Estate Board Nariai.
D. Baltrukonis .. RE 7-0844
P. Rudinskas .. HU 1-2957
J. Skučas ..... RA 2-6152
Sklypai, rezidenciniai namai, apartmentai, investacijos, morgyčių parūpinimas.

J. Gražys
KAILIŲ SIUVĖJAS.
SIUVU, PARDUODU.
Taisau ir Remodeliuoju.
Vasaros laike saugojimas. (storidžiai).
6396 Bannantyne, Verdun.
PO 7 - 6183.

LAIKRODININKAS
ANTANAS ŽUKAS
1855 WELLINGTON ST.
Tel. WE 2-0644.
TAISAU IR PARDUODU ŽEMOMIS KAINOMIS LAIKRODŽIUS IR JUVELYRUS.

I.G. ELECTRIC R'd.
Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
889 — 56 Avenue
Lachine. Tel. 631-0882.

PINE LAND CORP.
agentas ROMAS VERBYLA
Investavimui žemė St. Hubert, netoli St. Helen salos (1967 m. pas. parodos vieta).
Telef. 254-4287 ir VI 4-9254.
Adresas: 5974 Turenne, Montreal 5, Que.

Ar žinoma, kad
"NEPRIKLAUSOMOS"
LIETUVOS" SPAUSTUVĖ
spausdina bilietus, pakvietimus, vizitines, įvairius blankus, receptams lapelius, vedybinius pakvietimus, mirties atveju užuojautos laiškus, padėkos korteles, visokius "statmentus", vokus su adresais, laikraščius, žurnalus ir knygas.
Darbą atlieka pigiau, negu kitos spaustuvės.
Kviečiame įsitikinti.
Spausdinius galime priimti paštu ir paštu pasiųsti.
Adresas: George Street, LaSalle, P.Q., Canada.

KEATING FORD
Sales Limited
4415 Bannantyne Ave.
FALCON FAIRLANE
GALAXIE THUNDERBIRD
MUSTANG — TRUCKS
Used cars
1 year guarantee
Kreipkitės į
LEO GURECKAS
Sales Manager's Asistent
Keating Ford Sales Ltd.
Jūsu lietuvis atstovas
769 - 8831
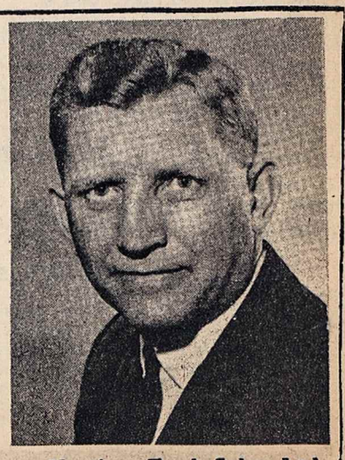
Keating Ford Sales Ltd.
Tel. namų DO 6 - 2548
Įstaigos 769-8529